

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 39
Scrisori neîncacate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:

BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena la N. Duker Nachf.
Nur. Augenthaler & Emeric Les-
ner Heinrich Schalek. A. Op-
pelik Nachf. Anton Ooppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Elstein Bernat, Julius
Leopold (VII Brașovet-körút).

PREȚUL INSERȚIILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
tă și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 5).

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe ex.
Pentru România și strălătuții:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și în
afară și la d-nii colecători.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 39, orașul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu două în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — În strălătuții
10 bani. — ATĂT abonamentele
cât și încertimile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 25.—Anul LXVI.

Brașov, Duminecă 2 (15) Februarie

1903.

Nou alesul Episcop.

Înainte cu opt zile, stând în fața reînnoitei alegeri pentru ocuparea scaunului vacant de Episcop al diecesei Aradului, am tâlmăcit dorințele noastre și am arătat cum ar putea Sinodul electoral răspunde mai bine gravei sale probleme în împrejurările amenințătoare de astăzi.

Realitatea, adică ceea ce se petrece aievea, rămâne de obște îndărătul dorințelor și al idealelor ce le are omul, când stăruie sincer și desinteresat pentru binele comun.

Așa și la alegerea ce s'a făcut Joia trecută, a rămas realitatea îndărătul dorințelor celor ce au simțit și au înțeles, că interesele bisericești și ale neamului ar fi pretins, ca alesul Sinodului să intrindecă voturile tuturor membrilor săi, ca nimeni să nu mai poată dice, că eparchia ar fi desbinată în partide.

Orî cărui om de bine trebuie să-i pară rău, că nu li-s'a putut măcar acum, după atâtea sbuciumări mari, oferi numeroșilor contrari ai bisericești și ai neamului românesc mândra priveslice a solidarității membrilor sinodali; că și de astădată a fost o majoritate și o minoritate.

Dér acésta dovedesce numai, că ceea ce s'a stricat în timp de ani de zile foarte cu anevoie se poate drege în 24 de ore. Și mai dovedesce, că sunt încă prea tari acele influințe stricaciioase, cari au dat nas-cere uritelor și tristelor certe și clevetiri personale în trecut și până chiar în ajunul alegerii.

Încă nu s'a copt buba, ce a scos'o pe corpul diecesei „sângele rău“ adunat în el. Trebuie să mai trecă câțva timp până ce fierea se va risipi și circulațiunea sângelui va deveni érași cu totul normală.

Să sperăm, că procesul acesta de însănătoșare se va putea sévêrși neîmpiedecat sub cârmuirea nou alesului Episcop Ignatie Papp, care la alegerea de Joi a întrunit majoritatea precumpănitoare a voturilor.

Alesul Episcop stă de trei-șeci de ani în serviciul bisericești. În tot timpul acesta și-a dedicat totă activitatea sa diecesei, pe care e chemat acum a-o conduce. A lucrat în tăcere și nu s'a aușit până actma mult de numele său în afară. În diecesă însă este cunoscut ca unul din cei mai cunosători și mai harnici în ale administrației ei. În cele de ce luni, ce au trecut dela mórtea Episcopului Goldiș până aș, Ignatie Papp a functionat ca președinte al Consistorului.

Pe cât suntem informați, nou alesul Episcop, de când au isbucnit certele pătimase, urzite și nutrite de câți-va inși, s'a străduit a-se ține rezervat și încât pentru persoana sa n'a întreprins nimic, ce s'ar fi putut tâlmăci în sens, că ar fi vrut vredată să tórne oleiū pe foc.

Este dér îndreptățită așteptarea că alesul sinodului de Joi, ca unul, care cunósce bine diecesa și ómenii ei și care de atâtea timp a conclucrat la înaintarea ei, nu numai că nu va părtini pe cei cari eventual ar cere să se continue sistemul de răsbunare, inaugurat de mai înainte, dér va căuta să îndrepteze ceea ce s'a stricat până acum în acésta privitynță, ca să se restabilescă pacea și buna înțelegere între diecesani și să înceteze odată sportul primejdios al partisanilor vrajbei.

Alesul Episcop se dice a promis în fața Sinodului, că va lucra pentru promovarea păcei și a bunei înțelegeri, ér într'o conversație privată să fi declarat, că nu cunósce partide în biserică.

Acésta ne întăresce în așteptarea noastră. Și apoi un bărbat cu o activitate atât de îndelungată și priincioasă bisericească trebuie să scie ce mari sunt îndatoririle unui Episcop și ce mare este misiunea și răspunderea lui în biserică.

Dér și față cu națiunea sa română are o mare îndatorire și răspundere, căci ca Episcop român mai are înalta chiamare și datorie de a stărui, a munci și a lupta pentru

promovarea culturii naționale a poporului.

Fie ca nou alesul Episcop al diecesei Aradului să implindecă așteptările, ce ómenii doritori de pace, de progres și de bună înțelegere le pun aș într'insul.

Proces de pressă. Redactorul nostru, d-l Traian H. Pop primise înainte cu două săptămâni actul de aculare al procurorului din T.-Mureșului în procesul de pressă, ce i-s'a intentat „Gazetei Transilvaniei“ pentru articolele „Espulsarea redactorului Cramer“ și „Cum a fost executat redactorul Cramer“, publicate amândouă în Septembrie 1902 și în care procurorul pretinde că s'ar face „agitație contra naționalității“. La actul de aculare redactorul nostru și-a făcut, în termenul prescris de lege, *exceptiunile* în scris. Éri a sosit de la presidentul camerei de aculare de pe lângă tribunalul din T.-Mureșului avisul, că pentru pertractarea excepțiunilor s'a fixat ziua de 12 Martie st. n. anul curent.

Revista politică.

Lupta contra proiectelor militare se continuă în dieta ungară. Oratorii opoziției s'au distins și săptămâna acésta prin lungi discursuri obstrucționiste. Ministrul-president a cerut, ca sedințele dietei să se lungescă cu o oră în fie-care zi. Cererea i-s'a implinit și în loc de 5 ore au fost ședințe, cari au durat și 6 ore. Cei din stânga și stânga extremă kosuthistă și-au pus de gând să zădărnescă proiectele, să nu lase ca ele să devină lege. În ast-fel de împrejurări situația guvernului e cât se poate de nemângăitoare și însuși nu scie în cătrău să o mai cârnescă pentru a asigura o isbândă proiectelor combătute cu atâtea înverșunare de opoziție.

Am arătat în numărul trecut de Duminecă persecuțiile, ce s'au pus la cale în contra diarelor nemaghiare *procesele politice*, ce de un

timp încóce s'au făcut în contra aceloră din sinul naționalităților, cari prin graiū seu prin condeiū au apêrat și apêra dreptul limbii și naționalității lor. Săptămâna acésta am primit sciri și despre alte condamnări politice. La Nitra au fost condamnați trei Slovaci: frații Markovic și preotul evang. slovac Ciulik, la câte 5, 3 și 2 luni închisóre de stat și amendi în bani. La Seghedin a fost condamnat Edmund Stejnacker, fost secretar al camerei comerciale din Budapesta, pentru un articol în care procurorul a găsit „agitație“ contra națiunei maghiare. Opt zile va trebui să stee și el în închisóre de stat. La Budapesta au stat pe banca acusaților alți doi Slovaci, cari încă vor face pe câteva zile cunoscința Vațului ori Seghedinului. Seria acestor procese politice pare a nu mai avê sfîrșit.

Comisiunea camerei deputaților din Viena, a primit proiectul de lege pentru *mărirea efectivelor armatei*. Ea a respins însă propunerea relativă la introducerea serviciului activ de doi ani în armată.

Cu acésta însă nici în Austria s'ortea proiectelor militare nu e pe deplin asigurată. Guvernul ar voi, ca la *inceputul săptămânii viitoare* să se facă în cameră a doua cetire a proiectelor militare. Sunt însă partide, cari caută a zădărnici acest plan și cari pretind, ca mai întâi să se pună în desbatere alte proiecte.

La alt loc al numărului de aș ne ocupăm mai pe larg cu *situația primejdiosă din Peninsula-balcanică*. Aici amintim numai, că după o telegramă din Constantinopol, Pórta însași recunósce acum, că cu reformele ce le-a pus în vedere, nu se va putea ferici. Astfel, un răsbóiū între Turcia și Bulgaria este inevitabil. O telegramă din Sofia anunță, că Bulgaria ar fi gata de a-se încurca în răsbóiū cu Turcia. Răscóla în Macedonia va isbucni probabil până la

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cântec.

E târziu..., dér totuși, vino!
Vreu să mi-te simt aprópe,
Lasă-ți caldul mânei tale
Pe 'nghetatele-mi pleópe.
N'o să mai tresar. ., sunt sigur,
Deși-a-și vré să mă cutremurî,
Să mă mai revéd odată
Pe cărarea de pe vremurî...

E târziu... în fața vremii
Credincios morméntului
Stau cum stă o créngă ruptă
In bătaia vântului.

Veturio.

Zoica.

Au trecut ani...
Când mă gândesc, o melancolie dulce
îmi cuprinde sufletul și ochii pierduți în
depártarea vremii mi-i simt umeđi, ca și
când aș fi îngropat acolo cea mai pre-
țioasă comóră, ce mi-a fost dată de Dum-
neđeu.

Ajuns în Capitala sgomotósă, băteam
în drépta și în stânga, dór de mi-se va
deschide vre-o ușă; eram sérac, avisat să
trăiesc din propriile mele puteri.

Am primit cu bucurie propunerea
unui vechiū cunoscut al casei noastre, care
se pretindea acum a fi un fel de protector
al meu, propunere de a medita pe un
copil începător în ale cărții.

— „Să te duci la ministeriul de jus-
țiției și să te înțelegi cu d-l Noreanu“.

Noreanu era tatăl copilului.
M'am dus la ministeriul de justiție.
Cu multă blândețe și cu o bunătate pă-
rintescă d-l Noreanu, punéndu-mi o mână
pe umér, mi-a spus între altele:

„...Vreau să fac o încercare. E puțin

cam neajutorat bietul copil și aș fi mul-
țumit să învețe să citească și să scrie, tot
ar putea trece mai ușor prin viața asta“.

Pe față i-se juca o umbră de duio-
șie și vorba i-se întrerupea din când în
când de-o témă, pe care n'o puteam
pricepe.

Vorbia cu atâtea amărăciune de co-
pilul său.

„...In schimb fetița e de o deșteptă-
ciune rară. Pare că natura din greșală a
dat unuia tot, când ar fi trebuit să îm-
partă la doi... mie mi-sunt dragi améndoii,
că sunt ai mei.

„Se începî chiar de mâne. Déca vei
reuși să-l faci să trecă în anul acesta
clasa întâiū primară. Îți voi fi recunos-
cător totă viața. O să rămâi prietinel
casei și am să te iubesc ca pe copilul
meu. Fă o încercare. Intrebuițeză tóte
mijlócele se facă ceva... deși nu prea
am speranță. E foarte neajutorat bietul
copil.“

Vorbia cu atâtea amărăciune de co-
pilul său.

* * *

În mijlocul unei curți mari dela o
estremitate a orașului, se ridica o vilă mo-
destă cu o înfățișare posomorată. Póte
frunzele ce se desprindeau leneșe din
salcâmii dimprejur, o făcea să fie așa de
tristă.

Înăuntru într'o odăiță caldă steteam
alătura cu școlarul meu, zúgrăvindui
pentru nu sciu a cătea oră încălcița literă
„a“ și rugându-l să o facă după mine.

Printr'o feréstră mititică cădea o lu-
mină albă, revărsându-se pe masă. Guver-
nanta aprópe de sobă, aplecată pe cusă-
tura ei, își depăna în minte cine scie ce
întéplări sentimentale din trecut. La pi-
ciórele ei Zoica o fetiță de vre-o 8 ani,
își peptăna cu multă grije o păpușe pe
care o sorbea cu ochii. Și în liniștea asta
glasul meu dór răsuna din când în când
ca un ton fals în mijlocul unei armonii
desévrișite.

„Ei, fâmi-l pe „a“.

Traian se uită la mine mai întâiū
fórté uimit, îndoióșat apoi, și pe urmă în-
cepù să ridă. În timpul acesta Zoica cu o
față seriosă stăruia să i zúgrăvescă litera

10 Aprilie. — Din Bucuresci vine scirea, că la granițele Bulgariei din spre Turcia s'au întâmplat turburări de caracter serios, cari dau de gândit. Boris Sarafoff ar fi trecut în Macedonia, unde va lua comanda bandelor revoluționare. Lumea e preocupată mult de pregătirile cari se fac pretutindeni nu numai în Turcia, Bulgaria și Serbia, ci și în Rusia, unde se dice că ofițerii în rezervă ai armatei rusești au primit ordin să se pregătescă pentru concentrare.

Incurcăturile din Balcani.

De când ministrul rusesc de esterne Lamsdorff a făcut cunoscuta sa călătorie la Belgrad, Sofia și Viena, în presa europeană s'a discutat dilnic asupra situației din Peninsula balcanică și asupra pericolului macedonean, care amenință liniștea și pacea Europei răsăritene.

În zilele din urmă mai ales se vorbesce ca de ceva aprôpe sigur, că stăm în fața unui crâncen război, ce va izbucni la primăvară, război provocat de elementele revoluționare din Macedonia și din Albania, provinciile supuse imperiului turcesc și locuite de Bulgari, Români, Greci, Albanesi, Sârbi și Mohamedani.

Austro-Ungaria și Rusia s'au înțeles între ele asupra modalității cum să pacifice Macedonia. Ele au și progătit un plan de reforme, pe care îl vor prezenta Porții și vor cere introducerea lor. Unele diare mari din străinătate spun, că planul conține câte-va proiecte menite a îmbunătăți administrația. Scopul Austro-Ungariei și Rusiei este, de a face să se evite schimbări violente și sguđuiri și de a pacifica populația nemulțumită prin măsuri administrative, cari în același timp să nu atingă suveranitatea Turciei.

Dér populația mohamedană

în România și în Bulgaria să se împotrivesc egalei îndreptățiri a creștinilor, căci acesta ar însemna înfrângerea domniei musulmane și căderea imperiului. O adunare de Albanesi ținută în Constantinopol a adresat marelui vizir Ferid-pașa un memoriu, în care combate reformele, ér marele vizir a și dat ordine guvernatorului să nu ia măsuri contra Albanesilor.

Intr'aceea sosesc sciri, că în Macedonia s'au încôerat bandele revoluționare bulgare cu trupele turcesci. Turcii au tractat necruțator cu aventurierii bulgari, i-au scărmanat rău și au pus mâna pe mai mulți din ei. Mișcarea acesta s'a întins asu-

pra întregii Macedonii, și e firesc ca agitațiunea și spiritul războinic să trecă granițele în Bulgaria, unde trăesc trei mii de refugiați, cari așteptă momentul potrivit pentru a năvăli în Macedonia. Opiniunea publică bulgară e extrem agitată, deorece crede, că a sunat óra când Bulgaria să anecheze Macedonia. Guvernul bulgar jôcă însă și acum rolul omului pacinic, în același timp însă mobilizează 20,000 ómeni, jumătate în Filipopol, jumătate în Sofia, sub pretext, că Turcia concentrează forțe armate mari la granițele Bulgariei.

După un calcul sigur, Bulgaria pôte pune pe picior de război 208,900 ómeni, 38,000 cai și 432 tunuri.

În același timp guvernul bulgar a invitat pe reprezentanții săi din Viena, Petersburg și Paris, să atragă atențiunea respectivelor guverne asupra concentrării de trupe turcesci și decă Turcia nu va înceta cu inar mările, Bulgaria va fi silită să facă și ea tot așa.

„Figaro“ din Paris primesce din Constantinopol scirea după care numărul trupelor concentrate este de 350,000. Mobilizarea se face în secret, și se crede, că comanda supremă a trupelor va lua-o Edhem-pașa, cel care i-a scărmanat rău pe Greci în ultima campanie.

Mare senzație produce pretutindeni o scire telegrafică din Petersburg, în care étă ce se spune:

În cercurile politice se comentéază mult declarația Țarului, ce a făcut-o cu ocazia ultimului bal de la palat. După cină, marele duce Wladimir a ținut cerc. Se grupară în jurul său ambasadorii: prințul Radzivil (german) Mora di Lauriano (italian), Charles Skott (engles), Guzin-pașa (ture); apoi contele Lamsdorff, ministrul de esterne, contele Gendrikow, mareșal, și contele Ignatiow. Marele duce, adresându-se către contele Lamsdorff, l'a întrebat, că ce sciri a mai primit din Constantinopol și Macedonia. Lamsdorff a răspuns:

— Sosesc sciri foarte serioase. Porța concentrează mereu trupe, ér în Macedonia situația devine și de și mai insuportabilă. Scirile, ce mi-se trimit, sunt din cele mai pesimiste.

— Nu pot tăinui — răspunde marele duce — preocuparea mea. Cee-ce se întâmplă ađi în Macedonia e foarte îngrijitor, căci acolo se vor repeta lucrurile întâmplăte înainte cu 25 ani în Bulgaria. Țipetele creștinilor ne cutremură inimile.

Tăcere adencă urmă acestor cuvinte Atunci intră în sală Țarul însoțit de ma-

rele duce Boris și întrebă, despre ce e vorba. Marele duce Wladimir comunică Țarului, în limba rusescă, obiectul asupra căruia s'a vorbit. Fața Țarului se posomorî și cu voce tremurătoare dișe:

— Eu mă încred mult în bunăvoința Majestății Sale Sultanului, fiind-că el dorește sincer să i-se dea Macedonia liniștea. Cu tóte acestea dilnic sosesc sciri serioase. Sper încă în îmbunătățirea situației. Cestiunea Macedoniei și a Serbiei-vechi se impune cu necesitate și rezolvirea ei în interesul păcii și a populației creștine nu mai pôte fi întârziată. Eu și guvernul meu — ca și guvernele amicale — vrem ca în Peninsula balcanică să se restabilească ordinea și legalitatea, și ca populația acelor provincii să fie guvernată prin legi umane. Decisiunea nu mai pôte să întârzie mult.

Ambasadorul turcesc Guzin-pașa a voit să răspundă Țarului, acesta însă se întorse repede către ambasadorul italian și vorbi despre alt-ceva. Cuvintele Țarului se respindiră ca fulgerul și a doua și întreg Petersburgul vorbea despre ele.

Aceste și alte sciri și faime țin pretutindeni spiritele în mare încordare.

În parlamentul din Viena s'a făcut și o interpelare din partea deputatului Eisenkoll și soți, cu privire la mobilizările din Bulgaria și Serbia și la pericolul războiului, ce amenință monarhia. Interpelarea spune între altele, că întemeiată bănuiala, că răscolă din Macedonia e pregătită din Austro-Ungaria de către un partid puternic, în fruntea căruia stă Goluchowski. Interpelatia a produs mare senzație, și se așteptă cu încordare răspunsul.

Cele mai multe din scirile ce se publică prin diarele mari din străinătate, vor fi de sigur esagerări și produsul fantasiei. Un lucru însă e constatat: situația în Balcani e cât se pôte de îngrijitor și un război crâncen cu greu va pôte fi înlăturat.

Alegerea de episcop în Arad.

Arad, 13 Februarie.

După-ce Maiestatea Sa n'a întărit alegerea lui Mangra, s'a convocat nou sinod electoral la Arad pe ziua de 30 Ianuarie v. (12 Februarie n.).

Acest sinod a fost deschis și presidat în numita di, după celebrarea sfinte liturghii, de către Prea Cuvioșia Sa Dr. Eusebiu Roșca, directorul seminarului Andreian din Sibiu, ca delegat al I. P. S. Sale Metropolitanului Meșianu. Prea Cuvio-

șia Sa deschise sinodul printr'o scurtă cuvântare, în care a rugat pe membrii sinodali să cumpănescă bine lucrurile și să alégă episcop pe un bărbat, a cărui activitate să fie spre binele bisericeii, spre promovarea vieții morale și spre fericirea poporului român.

De față erau 59 membrii sinodali. Lipsia unul, care și-a motivat absența cu bôlă. Actul votării s'a sêvșit repede. S'au dat 56 voturi, dintre cari 36 pentru protosincelul Ignatie Pap și 20 pentru Archimandritul Augustin Hamsea. În urmă s'a găsit un bilet alb. Ast-fel președintele a declarat de ales pe Pré Cuvioșia sa Ignatie Pap, ca pe unul care a întrunit majoritatea voturilor.

Foile maghiare despre alegerea de episcop din Arad.

„Budapesti Hirnap“ scrie:

„Din punctul de vedere al politiceii de naționalitate, alegerea acesta nu are vr'o importanță deosebită. Ignatie Papp, alesul episcop, nici odată n'a avut vr'un rol politic. A fost un bărbat serios, care s'a ocupat cu afacerile bisericeii sale și cu afaceri școlare. Unguresce vorbesce foarte bine și de 25 ani fiind locuitor în Arad, a stat în tot-deuna în contact de aprôpe cu conducătorii societății maghiare din acel oraș... Din partea guvernului nu pôte să se pună nici o piedecă întăririi lui...“

Un diarist maghiar, intervievând pe noul episcop, acesta ar fi declarat:

„Cu politica nici-odată nu m'am îndeletnicit. Sunt fiul bisericeii și cred, că politica cea mai bună este, decă nu mă ocup cu politica... Am să desfășur stégul păcii. În biserică nu vrêu să cunosc partide și politica nu o voi tolera. Nu cunosc patriot mai bun, decă cum sunt eu... Protestez energie contra afirmării, că alegerea mea a-și mulțami-o influenței lui Mangra.“

Ign. Pap să mai fi declarat, că Mangra va rămâne și pe viitor vicariu în Oradea, ér cu Hamsea a fost totdeuna în cele mai bune relațiuni, la alegerea trecută a votat cu densusul (?—Culeg.) și vrê să trăiescă în pace cu densusul și pe viitor.

„Független Magyarorszag“ serie:

„Noul episcop s'a ocupat până acuma exclusiv cu afaceri bisericesci. A fost om cinstit și sîrguincios tótă viața și este înrudit și cu familia unguresci. Avem încredere, că va cunósce datoriile cele mari ce sunt împreunate cu poziția sa și ca om independent va restabili înainte de tóte pacea.“

„Pap n'a avut până acuma rol public, căci după cum însuși spune, densusul n'are păreri politice, el n'a avut nici-odată chemarea să facă politică; el a servit casa Domnului cu suflet drept și cu zelul, ce se cuvine preotului.“

în aer cu degetul său mititel. Era greu de tot începutul și tótă învățătura noastră s'a înlodat la acest început greu.

Trecuse trei săptămâni și abia ajunsesese să cunósce jumătatea alfabetului. Îmi pierdusem speranța. De multe ori mă lăsam în discuții naive cu sorióra lui istétă, a cărei inteligență mă uimise.

În viața unui om sunt unele momente foarte grele de definit, în care sufletul să pierde într'un pustiu fără margini — nu scii de ce, dér te simți așa de singur, atât de străin de tóte, încât decă un fricel de érbă și-s'ar părea că se aplecă spre tine, te-ai da lui cu trup și suflet numai din dorul de a avea pe cineva să-ți recoréscă focul, care 'l simți că-ți arde între tēple.

Trăiam unul din momentele acestea. Ca un punct mititel și negru, o pasere ivită în albăstrimea zărilor, nedefinită la început și apoi din ce în ce mai limpedă. așa se furișă în sufletul meu un sentiment de iubire, pe care nu sciu decă a-și pôte să-l numesc iubire.

În singurătatea mansardei mele, pe când vântul îmi clătina gémurile, nóptea

târziu, îmi petreceam cu imaginea acestei păpuși pe care o vđdusem desmierdându-și păpușa, și nu arare-ori mi-s'a întâmplat să neteđesc perina alături de capul meu, avénd ilusia, că o am aprôpe și trebuie să o culc cu mine.

Améndoi frățiorii sciau acum césul când am să viu și de la o depărtare de o sută de pași le vedeam căpsórele înrobodite, scóse printre zăbrelele de fier ale porții. Mă așteptau.

Când mă vedeau, începeau să jôce de bucurie, gălăgioși mă apuceau fie-care de câte-o aripă a paltonului și cu mare alaiu intrau în odăita cea caldă. „Nu mai e chip să-i țiu lângă mine — îmi spunea guvernanta, — cu un ceas înainte de a veni d-ta, trebuie să-i las să te aștepte.“

Intr'o di am găsit-o pe Zoica singură la porță. Se jucau prin aer cei din tăiul fulgi de zăpadă.

„Traian a diș, că nu te mai iubesc, îmi spuse ea, apucându-mă de haină, dér eu te iubesc și-am venit să te-aștept“. Am luat-o în brațe, am învălit-o cu aripile paltonului, apărându-o ast-fel de bătaia vântului, și-am dus-o în odăita. Sim-

țiam, că mi-e mai scumpă ca ochii din cap.

Se legase între noi o intimitate pe care n'o pôte cuprinde mintea. Un străin ni-ar fi privit cu ochii mirați și nu și-ar fi putut esplica nici-odată această prietenie legată strins cu firele iubirii.

Ajunsesem s'o ascult ca pe-o stăpână și de câte-ori, dómne, nu m'am aședat jos pe podelele lustruite, ajutându-se și îmbrăce păpușa. Și când într'o di aședat cu capul pe póla ei, mi-se juca cu mânuța prin păr, m'am simțit în cer, alătura de ingeri. Mă lăsam ușor cum se lasă un fluture pe-o flóre plăpândă. Simțiam, că se clatină cu mine și mă perdeam în această legănare dulce, vrăjit de un vis fără păreche.

D-l Noreanu stetea tótă ziua la ministeriu. Lua masa la un birt din apropiere, căci timpul pré scurt dintre órele de serviciu nu-i permitea să mérgă până acasă. Numai séra pôte să-și vadă copiii și în fie-care séra repeta cu Traian lecția pe care o făcusem eu peste di.

Incepuse să-și pērdă speranța.

Dér cu tóte astea insistă să continue lecțiile.

Intr'o Duminică fui invitat la masă. Aci s'a petrecut o scenă pe care n'am s'o uit nici-odată.

Zoica fú rugată de tatăl său să reciteze poesia cunoscută: „Venii frați, venii surori“... Zoica se opunea. Tatăl său care băgase de sémă iubirea fetiței față de mine, întrebuintéază mijlocul cel mai rafinat pentru împrejurarile acelea:

„Uite, decă nu declami, d-l profesor n'are să te mai iubescă, de loc, de loc... Zoica se ridică de pe scaunelul ei, alergă la mine și mă cuprinse cât pútu cu mânuțele peste mijloc și cu o voce scaldată în lacrimi: „Ba, are să mă iubescă, sciu eu că are să mă iubescă“. Apoi se desprinse încet și pe fruntea ei curată se aședă o umbră de nor; par-că ar fi frământat-o un gând chinuitor.

D-l Noreanu ca s'o necăjescă reluă: „Și-așa... d-le profesor, pe când ai să te logodesci cu Natalița? — Natalița era o mătuse a Zoichii... — Copila când ađi acesta, se uită la mine cu ochii mari și încep să plângă — — — — —“

Chiar în ziua aceea d-l Noreanu

„In cuvântarea, în care și-a desfășurat programul, a spus că și pe viitor dorește să trăiască în serviciul Casei Domnului și al patriei, propovăduind pacea și iubirea pe acest pământ...”

De la „Asociațiune“.

Cetim în „Tel. Român.“:

Comitetul central al „Asociațiunii“ a ținut zilele aceste două ședințe, în care s'au luat concluse de o importanță deosebită.

Intre altele vom remarca două chestiuni mari, care și-au aflat rezolvirea lor credem spre mulțămirea generală.

S'au statorit anume regulamente speciale pentru administrarea fiecărei fundații date în grija „Asociațiunii“, cu un scurt istoric al înființării și al scopului pentru care a destinat fondatorul.

Și până aci se putea scoi din arhiva „Asociațiunii“ oine este întemeietorul cutărei fundații și cu ce scop a întemeiat-o; dat fiind însă, că nu tuturor membrilor le este posibil a face cercetări în arhiva „Asociațiunii“, regulamentele s'au făcut cu bună îngrijire și cu temeinicie, din actele fundamentale și testamentele fondatorilor. — ele se vor publica în organul „Asociațiunii“ și se vor edita în broșură separată, ca toți membrii să cunoască detaliurile și scopurile, care le-au avut cei 35 fondatori, care pentru diverse scopuri au făcut daruri în favorul culturii poporului nostru.

Și mai important este pasul făcut pentru zidirea Casei naționale.

Comitetul a ținut că e dator să execute conclusele adunării generale din Mediaș de la 1897 și conchinsul din anul acesta adus la Oravița. În 1897 s'a decretat să se ridice lângă școala „Asociațiunii“ Casa națională.

Apelul făcut la fruntașii neamului nostru a avut drept rezultat, că azi avem locul și 75,000 cor.

Valoarea locului astăzi prețuesce mai bine decât prețul indoit cu care se cumpărase de către comitet....

Casa națională se va zidi în strada Morii spre parcul orașenesc într'un edificiu cu 2 etaje.

În parter se vor adăposti cancelariile și birourile „Asociațiunii“, cu biblioteca cea frumoasă, cu sală de lectură și cu toate cele trebuincioase pentru o instituțiune culturală. În etagiul I se vor construi 8 camere pentru muzeul etnografic și pentru muzeul istoric, în etagiul al II-lea o sală mare festivă, pentru prelegeri publice, întruniri ale diferitelor reuniuni și corporațiuni.

Pentru a câștiga cele mai bune planuri, comitetul a decis publicarea concursului — și ca zidirea să se facă mai cu înlesnire și mai estin, a decretat, că de-odată

cu zidirea casei naționale să zidescă și spre strada Morii un alt edificiu cu 2 etaje. — Capitalul investit în acest edificiu se va amortisa din chiriiile ce le va aduce casa și va rămâne și un frumos venit pentru scopurile „Asociațiunii“.

Arhitectul Szalay și inginerul Schusslor au stat comitetului în ajutor cu sfatul lor probat, fără nici o remunerațiune.

Conclusele s'au luat cu rară însuflețire în unanimitate.

Termenul pentru înaintarea schițelor e fixat pe 16 Martie. Planurile și preliminarele de spese pot fi până în Maiu acceptate în definitiv și lucrările se vor da în anul acesta în întreprindere cu suma aproximativă de 200—220,000 corone....

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Februarie

Esposiția de lucrări de ale calfelor și ucenicilor. Camera de comerț și industrie din Brașov aduce la cunoștința celor interesați, cum că pentru esposiția de lucrări de ale calfelor și ucenicilor, ce se va ține de la 5—14 Aprilie, nu se mai primesc anunțări de cât până la 20 Februarie. Obiectele pentru esposiție din afară sunt a se trimite la cameră până la 31 Martie. Obiectele esposanților locali se primesc în zilele de 1 și 2 Aprilie. Alimente și alte obiecte de felul acesta, care se pot strica ușor, se primesc în ziua de 4 Aprilie. Până acuma s'au făcut peste 200 de anunțări. Esposanților li-se vor da premii în aur, argint și diplome și ar fi de dorit, ca industria din cercul acestei camere să fie cât se poate de bine reprezentată. De aceea sunt invitați prin acesta toți aceia, care sunt în drept a se prezenta cu lucrări la această esposiție și până acum nu s'au anunțat încă, să se anunțe cât mai îngrabă. De asemenea sunt invitați și patronii să-și îndemne calfele și ucenicii la emulațiune.

Pe cât avem noi cunoștință, s'au făcut anunțări numeroase și din partea calfelor și ucenicilor români.

Înmormântarea comerciantului N. Eremia. Se sting pe rând comercianții fruntași români din piața Brașovului și privind împrejur nu vedem ridicându-se alții mai tineri în locul lor. De la St. Nicolae și până acum n'au trecut nici două luni, și în acest scurt timp am înmormântat deja pe Nicolae Mocanu, pe Andrei Bidu și acuma, er în 31 Ianuarie (13 Februarie), pe Nicolae Eremia.

Nicolae Eremia, care după o bolă îndelungată și-a dat sufletul blând în mâinile Creatorului în ziua de 11 Febr. n., a fost totă viața sa om harnic și muncitor. El a jertfit din agonisela sa mult pentru sprijinirea numeroșilor săi nepoți și pen-

tru scopuri filantropice, în testamentul său a lăsat următoarele legate: Bisericii din Brașov-cetate 8000 corone; Asociațiunii meseriașilor români 400 corone; Reuniunii pentru ajutorarea vâduvelor din Brașov și Săcele 200 cor.; Reuniunii femeilor române 200 cor.; Mesei studenților 400 cor.; Fondului cununii neperitoare (Biserica-Cetate) 200 cor., Bisericii din Bacifalu 500 cor., Gimnasiului român 1000 cor., Reuniunii de gimnastică și cântări 100 corone, Magistratului orașenesc 200 cor., Societății „Crucea Roșie“ 200 cor. La oaltă 11400.

Înmormântarea vrednicului comerciant a fost imposantă. Cu tot timpul furtunos au venit sute de omeni să-i dea repausatului ultima onoare. Prohodul s'a făcut în biserica din cetate, pontificând protopopii Baulescu și Voina, încunjuțați de numeroși asistenți. Părintele Baulescu a rostit o mișcătoare cuvântare funebrală, în care a schițat viața laborioasă a repausatului și jertfele ce le-a adus pentru scopuri filantropice. De la biserica din cetate convoiul funebru s'a îndreptat spre cimiteriul din Gróver, unde rămășițele pămâtesci ale lui Nicolae Eremia au fost aședate spre vecnică odihnă. — Fie-i țărina ușură!

Averea mănăstirilor sârbesci. Radicalii sârbi au ținut Duminecă în Zombor o adunare, ca să protesteze contra procedurii superiorilor mănăstirilor gr.-or. Congresul național sârbesc, întrunit în Carloviț, aduse în anul trecut o decisiune prin care manipularea averilor mănăstiresci, condusă în mod arbitrar de cuvioșii călugări, era supusă unei controle mai severe. Acesta decisiune displicând cuvioșilor, care nu mai pot explota averile mănăstiresci după plac, superiorii mănăstirilor au cerut intervențiunea guvernului și a prim-ministrului Col. Szell. Acesta a provocat o vie agitație în sîmul reprezentanților poporului sârbesc, care s'au întrunit Duminecă în Zombor, ca să protesteze în contra călugărilor și a protectorului lor, patriarhul George Brancovici. Reprezentanții poporului sârbesc adunați în adunarea din Zombor au aprobat conclusele luate de congres în cauza controlei administrării averilor mănăstiresci. Rescriptul regesc din 1868 dispune în mod clar, că mănăstirile fac parte din averea bisericeii naționale și stau sub conducerea administrației centrale a averilor naționale sârbesci. În comisiunea, care a recomandat primirea propunerilor referitoare la manipularea averilor mănăstiresci, a funcționat ca președinte Gavriil Smejanovici, episcopul Vêrșetului, și Mitrofan Sevic, episcopul diecesei Bacilui. Meetingul, care a decurs în cea mai perfectă ordine, a exprimat congresului recunoștința sa pentru salutara activitate, dezvoltată în 1902.

Logodnă. D-șora Veturia Hamsea din Lipova s'a logodit în ziua de 26 Ianuarie (8 Februarie) a. c. cu d-l Dr. Roman Rudneanu din Satul-Nou. — Urăm fericire tinerilor logodiți!

Bal în Timișoara. În favorul școlilor gr. or. rom. din Timișoara-Fabric se va aranja un bal Joi în 13/26 Februarie 1903 în sala berăriei „Fabrikshof“. Inceputul la 8 ore sêra. Biletul de persoană 2 cor., de familie 3 corone. Oferte și contribuiri peste taxa de intrare se primesc cu mulțămită la adresa episcopului Ioan Ursulescu din Fabric (strada Rékas) și se vor publica.

Judecător mituit. Foile din Budapesta anunță: De mai multe săptămâni se vorbia la tribunalul de aici despre un judecător, care primește mită și face „dreptate“ aceluia, care dă mai mult. Fiind-că însă nu toți omenii știu că primește mită, el se servesece de un agent, care merge pe la cei cu procese și cere bani, și decă găsește împotrivire îi amenință că vor pierde procesul și altele de felul acesta. Pe acest complice care poartă numele de Abraham Schwarz, poliția îl urmărește de mai mult timp și în cele din urmă l'a arestat. Pe judecător îl chiamă Dr. Coloman Soós, care în calitatea sa de judecător la tribunal a presidat multe procese importante. În timpul din urmă colegii îl întâmpinau cu neîncredere și înainte de asta cu 6 săptămâni într'o ședință la care presida judecătorul Tóth, și Soós era referent, lui Tóth i-se părea, că referatul nu este imparțial. De repetite ori îi puse lui Soós întrebarea: „d-le judecător, se află acesta la dosar?“ Soós răspundea, că „da“, până ce Tóth i-a luat dosarul din mână și cercetând actele s'a convins despre contrarul, așa că i-a spus lui Soós în plină ședință: „Pardon, d-l judecător, cele spuse de d-vostre nu se află la dosar“ și procesul a eșit altminteri, nu cum ar fi vrut referentul... Contra lui Soós și a agentului său s'a pornit cercetarea.

Naturalisările în România. „Buk. Tagbl.“ în ultimul său număr publică un articol, în care își exprimă bucuria, ce o simte în urma faptului, că în timpul din urmă străinii (jidovii) se naturalisază așa dicând în masse. De la deschiderea sesiunii actuale, dicea numitul diar, s'au votat în cameră și senat aproape mai multe împământeniri, decât în timpul de 25 ani de la schimbarea art. 7 din constituție și până la începutul sesiunii. Fôia nemțescă din Bucuresci crede, că naturalisările acestea vor atrage asupra României simpatiile „străinătății“....

Călugări chaldeeni. Am mai amintit și cu altă ocaziune despre nisce șarlatani din Orient, care îmbrăcați în rase călugăresci cutrieră din timp în timp Româ-

ni spuse cu multă părere de rău să încetez lecțiile. „Nu e speranță să se facă ceva“, încheia el c'un aer posomorit.

În timpul acesta Zoica, care stătuse într'un colț cu ochii înrouați de lacrimi, se apropiă sfioasă de mine și-mi spuse pe șoptite: „N'o mai iubi pe Natalița, ea nu te iubese, nici nu mai e aci, a plecat la Burî, colo departe, în țera lor“...

Am făcut mult haz de această șiretanie copilărescă, haz care a durut-o mult pe biata copilă.

* * *

După câte-va luni m'am întâlnit cu d-l Noreanu într'o berărie.

„A fost o comedie întrégă cu Zoica, începî el. „Când m'a întrebat a doua zi de D-ta, i-am spus că te-ai îmbolnăvit, fiind-că ți-a spus că Natalița a plecat la Burî.“

„De atunci în fie-care zi îmi spune: Tată, întêlnesce-te cu d-l profesor și-i spune să nu mai fie bolnav, că Natalița n'a plecat la Burî, am spus eu numai așa“.

Drăguța.

Au trecut ani de-atunci... Când mă

gândesc, o melancolie sfântă îmi cuprinde sufletul și ochii perduți în depărtarea vremii mi-i simt umeși ca și când aș fi îngropat acolo cea mai prețioasă comoră, ce mi-a fost dată de Dumnezeu.

Z. Bârsan.

Două spovedanii.

Nuvelă de N. V. Piperescu.

-- Urmare. --

Încetșor se duse Radu pe prispă, se puse în așternut cu un gând să cheme pe fată să o dojenescă, și cu dece să o lase în pace.

Iși bătea capul cu fel de fel de planuri, cum ar face el să o desbare de Iorgu și să o facă să se gândescă la Costache al croitorului.

De frumos nu era Costache frumos ca Iorgu, el nici nu avea cal, era ceva mai stătut în vîrstă, d'er era om în tot locul și ar fi trăit fata mult mai bine cu Costache, decât cu Iorgu.

Ba cu un gând, ba cu altul, oftând câte odată, bucurându-se une-ori, începuse

oocoșii a cânta de ziua și bietul Radu nu închisese ochii.?

Cu rēcórêla adusă de rouă îl ajunse și obosela pe Radu și fără grije a se scula a doua zi de dimineță. Închise ochii și sórele era de două sulii, când îl deșteptă Frăsina cu glasul ei dulce:

— Scólă tătucă se mergem la biserică, uite sórele îi sus.

Deschise Radu ochii mari, îi îndreptă spre fiică-sa, o luă de mână, îi puse mâna pe fruntea lui, care ardea ca focul și dice: Draga tatei, m'o ierta Dumnezeu că nu mă pot duce la biserică, sunt bolnav. Du-te mai bine de-mi așterne în casă, să mă duc acolo să dorm o lécă, și te rógă la D-șeu să mă îndrept, că de-oi muri eu, nu te așteptă vr'un noroc pe drumul care ți-l'ai croit tu. Gândeam, draga tatei, că d'ecă te-am numai pe tine, te-o fi blagoslovit Dumnezeu să-mi fi bucuria bătrânețelor, d'er vêd că pentru păcatele mele altfel îmi ies socotelile.

Frăsina nu scia ce să întelégă din vorbele lui tată-său, nici prin cap nu-i trecea că el vêquese pe Iorgu sârutându-o și plecând din fênărie, d'er gândea ea, că de

s'o îndrepta, o s'o mărite, și atunci o să fie tôte bune.

Bietul Radu zăcî vre-o două săptămâni și când se sculă, cea dintâi grije o avu să se întêlnescă cu badea Constantin și fără mult încunjur se-i spună, că tare îl trage inima să se încuscrească, căci fata lui e bună, o are numai pe d'nsa, fi dă tot ce are la sufletul lui, o munci și el cât o mai puté tot pentru folosul lor, d'or' să-l comândeze și pe d'nsul, să-i pórte prasnicele ca la un creștin ce este, să nu-l lese cu țerna în gură, când s'o îndura D-șeu să-l iee de pe fața pământului. Dicea Radu, că de mult și-a pus el ochii pe Costache și de s'ar puté ștar da și sufletul, ca să se facă gospodăria asta.

Bun gând ai Radule și l'am avut și eu gândul asta, d'er când am vrut să i-l spui într'o sêra lui Costache, l'am vădît atâta de amărit și l'am întrebat ce are. El a oftat și mi-a răspuns:

— Dă tătucă, de ce nu ți-ași spune drept, că îmi pusesem ochii pe fata Radului, o socotiam că a călca pe urmele mamei-să, d'er ea s'a încurcat cu Iorgu lui Dimie din Orgoesci.

nia, Transilvania și Ungaria sub pretext, că string milă pentru bisericile sêrace. (Par'că noi n'am avé destule biserici sêrace!). Am spus tot-odată, cum un asemenea pretins călugăr a fost demascat mai anii trecuți într'o comună din Sêlagiu, fiind surprins nôptea, închinându-se după ritul jidovesc, cu cornul în frunte. — Acuma cetim în diarele din România, că în Galați s'au descoperit de asemenea nisce pretinși călugări chaldeenî, cari aveau hârții de recomandăție de la legațiunea turcêscă și dela patriarchul chaldean din Constantinopol. După declarațiunile venite de la legațiune și de la patriarchat se vede, că jupânii umblau cu documente false și că pe lângă cerșit se mai ocupau și cu furatul. Intrau busna prin casele ômenilor și decă se întâmpla sê nu fie nimeni în case, spârgeau saltarele și furau tot ce găsiu de valôre. S'au găsit la ei mai multe instrumente de spart, precum și sume însemnate de bani. Din Galați au fost transportați la Bucuresci, unde își vor lua pedêpsa. Pe unul îl chiamă Al. Simon (!) ér pe celălalt Diaco Pavel.

O fabrică de brânză se va înființa în Sibiu. Ea se va ocupa mai ales cu producerea și prelucrarea mai fină a brânzei de ôie din Ardeal. Brânza asta va exporta-o în străinătate, precum a făcut și până acum, dér în măsură mai mică. Cu brânza așa numită de Făgăraș, se va începe deja în luna viitoare.

Emke. Comitetul societății culturale maghiare numită „Emke” și-a ținut în ziua de 12 Februarie ședința lunară ordinară în Clușiă sub președința contelui Beldi Akos. S'a raportat despre înscrierea a 202 membrii noi, dintre cari 21 fundatori și 181 ordinari. Din raportul cassierului vedem, că revirimentul lunei trecute a fost 211.150 cor. 53 filerî. Incassare de bani gata 5237 c. 95 fil. Averea totală a kulturegiletului era la 31 Ianuarie de 2 850.152 cor. 56 filerî.

Casa de ajutorare pentru bolnavi. Ministrul de comerț a aprobat prin ordinul său nr. 82.056/VIII—1902 statutele casei de ajutorare din Brașov, modificate în ședința de la 27 Sept. 1902. Conform acestei modificări, contribuția de membru s'a urcat de la 2% la 3%. În urma hotărîrii magistratului comunal al orașului Brașov de sub nr. 1792, aceste taxe urcate sunt de a-se incassa începînd cu 1 Martie a. c. Direcția casei a hotărît în ultima sa ședință, ca de-ocamdată sê se acorde îngrijire medicală gratuită și membrilor familiei celor asigurați, însă cheltuiala medicamentelor va fi dator a o suporta capul familiei din al său, până se va îndrepta spre mai bine starea casei.

Un neguțator de porci jefuit. Iosif Kratochwil, neguțator de porci din

Boemia a fost dîlele trecute în Clușiă în afaceri neguțătorești și după ce și-a isprăvit daraverile a plecat la Steinbruch. Se aședă într'un compartiment de clasa a doua și se culcă sê dormă. Când s'a trezit era dincolo de Oradea și cu grôză a observat, că n'are cisme în picioare și nici pălărie, surtucul îi era sfășiat în partea drêptă ér de la vestă îi lipsea tótă aripa drêptă, împreună cu portofelu și cu banii Norocul lui, că în Clușiă pusese vre-o 10.000 cor. la poștă și nu avea în buzunar, decăt 20 corône. Tilharul, pe semne care îl adormise pe Kratochwill, vêdînd că n'are bani, de ciudă și-a bătut joc de el, desbrăcându-l. La gara cea mai apropiată s'a coborît din tren așa desculț și cu capul gol cum era și a denunțat lucrul șefului de gară.

Logodnic hoț. Rozsi Lajos era fiul unui notar pensionat și era vîcenotar în Hodoș. În comuna Hodoș era și poștă și poștărită era d-șóra Egresi Gizella. Lajos se îndrăgosti de d-șóra și se logodi cu ea. Din când în când îi și ajuta la cancelarie. De un timp încôce d-șóra observă că îi lipsia din saltar când un fiorin, când doi, când mai mulți, credea că o fură slujnica. Nici prin gând nui trecea sê bănuêscă pe logodnic, până ce mai alaltăeri d-șóra eșind pentru un moment din casă, tînêrul deschise saltarul cu o cheie streină. Tocmai atunci intră mama d-șórei în casă. Rozsi a vrut sê fugă, însă fu împiedecat și dat pe mâna gendarmeriei.

Striviți de un copaci. Mihail Benciu din Oșand tăia lemne în pădure ér nevasta lui i-a dus de mîncare. Amêndoi se aședară sub un copac, care de jumătate era tăiet și trunchiul i-se ținea numai în cealaltă jumătate. De-odată s'a rêsturnat copacul și i-a strivit pe amêndoi.

O bucurie pentru cei ce sufer de Reumatism este vestea, care o răspândesc cei ce au suferit de șoldină și reumatism despre alifia lui Zoltan. Acest mijloc escelent vindecă în scurt timp cele mai grele suferințe de șoldină și reumatism, ceea ce constată numărôse scrisori de recunoscință și declarații din partea medicilor. Se procură la farmacia lui Béla Zoltan Budapesta. Sticla cu 2 cor.

Leccióni din limba francesă dă o profesóră diplomată de origine francesă atât din gramatică, cât și din literatură și conversațiune, cu prețul forțe eftin de 1 corôna pe o ôră, atât în locuința respectivului, cât și acasă la D-sa. Detalii în Villa Kertsch, la camera Nr. 12.

Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, sêu stomacul nu le funcționêză regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite dîltic prin poștă cu rambursă, de farmacistul Moll, lîferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciă sê se cêră preparatul A. Moll, provêdut cu marca de contravențiă și subscriere.

Principesa rêtăcită.

Ce s'a întimplat cu principesa Luisa despre care se scie, că a fugit de la bărbat, părăsindu-l cu necredință, pe el și cei 5 copii, și s'a îngurluit cu un băețandru mai tînêr cu 10 ani decăt dênsa?

La început spunea sus și tare, că ea nu vrea sê scie de nici o corônă, nici de nimica, ci vrê sê trăêscă cum îi place și cu cine-i place și că de profesorul Giron nu se va lăsa până la môrte, de ôrece copilul al șéselea pe care îl pörtă acum în pântece, este de la dênsul.

Apoi mai spunea, că vrea sê trecă de la religia catolică la cea protestantă, în care religie nădăjduia, că se va puté căsători cu amantul sêu.

Vitejia femeii rêtăcite însă n'a ținut mult. Curtea regală din Dresda a despoiat'o de tôte drepturile, ce le avea, ér tribunalul a hotărît sê o despărta de bărbat. Acum ar fi fost sê-și capete éră înapoi numele și rangul, ce l'a avut ca fată, și sê fie numită d'acum înainte Archiducesa Luisa. Dér Maiestatea Sa Francisc Iosif a lipsit'o de asemenea de tôte rangurile și a scos-o din ceta Archiduceselor.

Intr'aceea i-s'a îmbolnăvit și un băiat și aușind de acêsta a însărcinat pe un avocat sê telegrafeze la Dresda, rugându-se sê aibă milă de ea și sê o îngăduie sê se întôrecă măcar pentru câteva ciasuri la Dresda, ca sê stea la patul fiului ei bolnav. Din Dresda i-a venit rêspons, că în nici un chip nu i se îngăduie acêsta.

Atunci mama desnădăjduită a telegrafiât la papa de la Roma și i-a dîs așa: „Prea Sfințite părinte! Ai milă de fiica ta nenorocită, care se stinge de durere și de dor după copilul sêu bolnav, care de atunci pôte a și murit. Ia-o sub aripele tale ocrotitôre și trimite-i mângăiere, mijlocind la curtea din Dresda, sê mē pot întôrece spre a-mi vedea copilul.”

Și se dice că papa i-ar fi rêspons că o va ocroti, decăt se va despărți de Giron și va intra de ocamdată într'o casă de sănătate.

În adevêr principesa s'a despărțit de Giron și a intrat în casa de sănătate „La Meterie” nu departe de Geneva, unde va sta până după ce va nasce copilul.

Aici s'a dus avocatul ei, Lachenal și i-a adus la cunoscință hotărîrea tribunalului, prin care se despărte de bărbat. Principele îi va da o sumă ôrecare pe an, din care sê trăiêscă.

Unele diare spun, că principesa ar fi cam smintită și că casa aceea de sănătate, unde s'a adăpostit, ar fi o casă de nebuni.

Êtă așa s'a sfîrșit drama familiară, care a adus atâta supărare în douê familii domnitôre, în cea din Dresda și în cea din Viena, și care a dat o pildă atât de

rea popôrelor, cari ar aștepta ca cei sus puși sê stralucêscă prin virtuți și prin purtarea morală și bună-cuviință.

Serate de-ale meseriașilor români.

Sibiu, 1 Febr. c.

Joia trecută (29 Ian. n. c.) s'a ținut prima ședință literară a Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Cursul ședinței a fost următorul: Președintele Reuniunii, d-l Victor Tordășianu bineventând numărôsul public declară I. ședință din anul acestă deschisă.

Ostenelele cârmacilor Reuniunii, din cursul timpului de la ultima nôstră ședință, s'au reoglintat din sumarele ședințelor administrative, cetite de d-l Ioan Apolzan, notarul Reuniunii, și urmărite de toți cu vîină atențiune.

D-șóra Maria Jordan, predă cu pricepere poesia „Băiata de Țigan”, de Maria Ernest. Mititelul Ilarie Boia ne-a dat dovedî despre prezența de spirit și despre progresul frumos ce îl face în arta declamatorică, prin predarea poesiei „Tata lui Neacș”, de I. Nenișescu. Sodalul lăcătuș, d-l Pamfilie Crișan, ne-a redat destu' de bine poesia „Trei de-odată”, de Maria Cioban. Măiestrul compactor, de curênd stabilit în Sibiu, d-l Petru Iiș, ne-a ținut o frumôsă disertație despre istoricul compactoriei și despre frumôsele cunoscințe ce și le-a câștigat prin România și prin mai multe orașe din patria nôstră. Sodalul croitor, d-l Dem. Jurca, ne a predat cu mult simțemênt poesia „Rugăciunea Românului”, de G. Bucșa. D-șóra Paraschiva Dumitru și-a făcut intrarea în șirul debutanților nôștri cu poesia „Un suspin”, predată destul de bine. Indispensabilul Filimon Delorean, a produs mult haz cu predarea „Cântului al 3-lea”, din isprăvile lui Păcală, de P. Dulf. D-l Nicolae Bratu, ne-a declamat cu pricepere pe „Rada” lui Coșbuc. D-l compactor P. Iiș, mai urcând odată tribuna, ne cetesce cu frumos accent disertațiunea „Femeia și limba română”, de Crist. Negoescu. Micuțul Ilarie Boia, cu cele „20 de găște”, de Speranța, ne-a umplut pe toți de veselie și de dorința de a-l asculta cât mai des. Douê romanțe cîntate de d-l Nicolae Ișan, măestru pilar și douê compoziții de ale nôștre, executate la pian, de prietenul clasei nôștre de mijloc, d-l Augustin Bena, cleric, au format punctele ultime ale programului seratei.

Președintele nostru mulțumind atât debutanților, cât și numărôșilor ôșpeți, ne pune în vedere aranjarea în cursul carnevalului a unei producțiuni publice împreunate cu concert, teatru și joc și, declară la ôra 10 și un păttrar ședința de închisă

„Dichis”.

— Or fi și minciunî dragul tătucăi, îi dîseit' eu.

— Minciunî, minciunî or fi tătucă cele care le spun ômenii, dér cele care le vêd eu nu mai sunt minciunî.

— Nu l'am mai întrebat nimic Radule, căci nu a-și vrê sê-i leg eu pētra de gât. Se depărtară bētrânii cu durerea în sufletele lor, că nu-și pot face bucuria bētrâneșlor încuserindu-se, ei cari trăiră mai mult de trei-deci de ani în bună prietinie.

* * *

Pe la începutul lui Brumariu (Octomvrie) într'o Sâmbătă d'amêdî, Costache se dusesse peste deal la Bogdănița sê-și cumpere vre-o douê pacuri de tutun, și nu găsi.

Sê întôrse de vreme acasă, luă cheia de unde scia numai el și tătucă-sêu sê o pună, deschise ușa, luă de pe draniță o bucățiță de palancă, turnă într'un talger o lēcă de lapte, mîncă, puse la locul lor tôte lucrurile și fiind-că badea Constantin nu venise, gândi Costache sê dea o fugă până la Orgoesci în sat, căci bănuia el că decăt nu o fi tutun nici la cărciuma lui Nicolîță, apoi nu mai este pe nicăiri.

Pe la sfințitul sôrelui întră Costache în sat, se duse la Nicolîță, își luă cinci pacuri de tutun, și când vrû sê plătescă după obiceiul lui cam fudulesc, se făcu că nu nimeresce paralele printre zimții de aur, din care tot-dêuna purta măcar câte cinci, șese la dênsul, mai ceru și un mic de vin, mai stătû de vorbă cu Nicolîță și cu patru flăcăi din Orgoesci, între care era și Iorgu lui Dimie, apoi flăcăii plecară și ca la vr'un ceas în urma lor plecă și Costache când rêsărise luna rotundă cât un cap de vlădică.

De abia trecuse Costache de pörta țarnei și simți că-i cald, își dădu căciula pe cefă, își rêsuci paltonul de-asupra umerilor cu pôlele în sus, își împreună mînile la spate stringênd de-asupra lor pôlele surtucului și mergea, privind drept dragul la lună, care lumina ca ziua, nici încet nici repede cătră casă unde îl aștepta bietul tatu-sêu cu mămăliga pe foc dór o pica ba acu ba acu.

Așteptase cât așteptase bietul moșneg și vêdînd că nu mai vine Costache, turnă mămăliga pe fund, rupse un picior din puil cel fript, mîncă și se culcă oftând.

De-abia închisese ochii și un vis ana-

poda îl sculă din somn. I-se părise lui, că la cōda iazului Tufôei, Costache al lui cōsea nisce rogoz și dintr'o salcie scorbôsă eșise pe rēnd patru bălauri, se încolăoise împrejurul lui Costache, îl luară și intrară cu el în scorbora. Când se desteptă speriat bietul badea Constantin, nisce picături mari de sudore rece își șterse de pe frunte, îl apucă un cutremur ca de friguri și de grôza visului nu mai putû adormi până la ziua.

A doua di era Duminecă, se duse la biserică sê se mai rōge lui Dumneșeu, și pe drum când se întorcea, îi parea o poștă până sê ajungă acasă sê găsească pe Costache și sê-i spuie și lui visul cel strașnic, care îl visase nôptea.

Acasă ușa încuiată, cheia de unde o pusese nu o mai mișcase nimenea, Costache nu se arătase de fel.

Cu multă grije de întêmplarea asta, badea Costantin luă câte-va îmbucături din puil fript și măliguță rece ce le oprise de cu sêră pentru Costache, și eși prin sat ca sê mai cerceteze de fu-sêu și sê se mai întêlnească cu ômenî de sēma și puterile lui, că dór nu de geaba a lăsat Dumneșeu și sêrbătorile.

De cum eșise din casă vêdû pregătiri la casa Radului și află, că Frăsina se logodesce în sēra aceea cu Iorgu lui Dimie din Orgoesci. Logodna se făcea cam pe neciute, căci chiar cu o di mai înainte nu era nimica hotărît și încă singur Iorgu spusese la unii, că nu are parale că ar logodi.

Ca o săgêță trecu prin inima lui badea Constantin vestea asta. Decăt ar fi fost Frăsina cuminte, putea sê fie nora lui. Uitase par'că de-ocamdată, că de Costache nu scie nimic de o di. Întrebă el pe nisce ômenî dela Bogdănița și îi spusese, că l'au vêdut la crășma Juverdianului, alții spuneau că l'au vêdut ridicând dealul cătră pădurea Jorii, unii că l'au vêdut trecênd pe din sus de sat cătră Orgoesci, ba chiar Nicolîță crășmarul spunea, că a fost Sâmbătă pe la el și a plecat după-ce rêsărise luna cu cinci pacuri de tutun cătră Limbăesci.

Așteptase o di, așteptase douê badea Constantin și fecioru-sêu nu se mai arătase.

Se svonise priu prejur, că de la logodna fetei Radului, Costache al croitorului s'a dus în lume.

Una câte una dîlele treceau și cu fie-

Adunarea generală a corului din Cuvesci.

Corul vocal rom. gr. or. din Cuvesci-Kövesd (ppb. Lipovei) conform §. 16 din statute s'a ținut adunarea sa generală ordinară Duminecă la 26 Ianuarie a. c., precum urmază:

Părintele capelan Ioan *Suciu* din încredințarea veteranului paroh Iosif Iorgoviciu, după ce constată prezența majorității membrilor, declară adunarea deschisă. După citirea raportului despre activitatea corului în anul expirat, adunarea aprobă următoarele propuneri ale comitetului:

Se votează mulțămîta protocolară și publică 1) On. administrațiunii a fôiei „Gaz. Trans.” din Brașov pentru trimiterea gratuită a fôiei la adresa Corului. 2) St. D-n forestier Iuliu Cseres pentru dăruirea unor brați și arbori, cari s'au plantat în ocolul casei corului. 3) Corului vocal din lezvin pentru ofertul de 3 corone; D-lui preot Filip Vuia din Aga pentru ofertul de 2 corone. 4) D-lui Teodor Suciu diriginte de cor în Semlac pentru dăruirea mai multor cântece, poesii și piese teatrale, alegându-l adunarea și ca membru onorar. 5) Se exprimă condolența pentru trecere din viață a unui membru onorar în persôna decedatului Vichentie Tomi, fiu al comunei noastre și fost notar în Duplay-Temes-Vârallya (cerc. Bis. albă).

Se stabilește lista membrilor cu 30 membrii activi (coriști), 18 membrii fondatori, 8 ajutători, 6 binefăcători și 5 onorari, de tot 67 de membrii.

Se aprobă inventarul corului cu o avere de 1111 cor. 37 bani.

În fine venind la ordinea zilei, se face alegerea oficialilor; se aleg: președinte On. D-n Iosif Iorgoviciu preot; vice-președinte, diriginte și bibliotecar Georgiu Tomi învătător; cassar al fondului societății Zaharie Jichiciu cassar com.; cassar al membrilor activi Moise Jichiciu econom corist; notar Georgiu Peia econom-corist. Purtător al stégului corului Tanasie Popoviciu econom-corist; tutor al corului Vichentie Miat econom-corist.

Cu acesta fiindu-se punctele din program, adunarea se închide, ér cu autentificarea protocolului se împuternicesc membrii Vasile Iorgoviciu pădurar regesc și Vichentie Momir, jude.

Cuvesci, la 27 Ian. 1903.

Georgiu Tomi.

Convocare.

„Reuniunea sodalilor români din Clușă își va ține adunarea generală Duminecă în 15 Febr. st. n. a. c. la orele 5 p. m. în sala cea mare a „Economului” din strada „Weselenyi” la care sunt invitați pe lângă membrii din loc și din provincie, toți aceia cărora le zace la inimă

prosperarea și înflorirea clasei mijlocie române.

Programa: 1) Deschiderea adunării prin president. 2) Raportul comitetului prin secretar. 3) Esmiterea unei comisiuni pentru inscrierea membrilor. 4) Scrutarea bilanțului venitelor și erogatelor fondului sodalilor și al elevilor. 5) Statorirea preliminarului anului 1903. 6) Alte moțiuni. 7) Alegerea noului comitet. 8) Esmiterea unei comisiuni verificătoare. 9) Cuvânt de închidere.

Din ședința comitetului, ținută în Clușă, în 8 Febr. n. 1903.

Basilii Podobă,
preș.

Iacob Mureșan,
secretarul reun.

Intimpinare.

D-l Ioan Bucur, preot în Sângeorgiul-de-Câmpie, ne trimite o întimpinare mai lungă la scirea „lucruri slabe” publicată în numărul trecut de Duminecă (nr. 4) al fôiei noastre. Etă, în meritul lucrului, ce spune d-l Bucur:

...În 14 Ianuarie 1903 curatoratul bisericesc-scolastic decide arândarea realităților parohiale prin licitațiune publică; tot atunci stabilește și condițiunile de licitațiune, pe cari și domni din tufe le scriu. Decisul acesta a fost publicat în modul îndatinat în comună. Cine s'a interesat de cauză, a putut să se informeze despre aceste condițiuni în cancelaria oficiului parohial. Între aceștia a fost și arândatorul mării proprietăți a lui Simon Albert, jidanul Löb, căruia i-am declarat, că pe baza caracterului „public” al licitațiunii, *nu-i pot denega dreptul la licitațiune* (?), altcum competența lui va forma obiect de pertractare în plenul adunării. Denegându-i-se însă competența, arândatorul a fost dat afară. Prin acest răspuns, nu am voit să documentez sentimente filo-semitice față de acest judeu, ci în calitate de președinte al comitetului parohial, am vrut numai să observ și respectez condițiunile de licitațiune, lăsând cestia spre rezolvire definitivă adunării generale.

Comitetul bisericesc a admis, ér adunarea generală a aprobat licitațiune publică, pentru că avea în vedere rezolvirea multor cestiuni bisericesci și școlare, cari cereau bani. Între acestea cea dintâi era susținerea caracterului confesional al școlii din propriile sale puteri și fără de a recurge la ajutor străin.

Afară de aceea, trista esperință din trecut ne-a cumințit. Arândarea realităților bisericesci-scolastice, din lipsa de licitanți, încă de mult era așa dicând monopolisată aproape numai pentru familia Șimon — excepționându-se familia regretatului Ludovic Șimon, care nici când n'a ținut locurile parohiale. — Poporul nu prea cuteza a se dimitte în licitațiune cu membrii acestei familii, și astfel locurile bisericesci-scolastice nu se puteau valora. De aici provine, că locurile cari ați proventeză 540 cor., prin deceniile trecute abia aduceau 60—130 fl. Ba tabla școlii de 26 jug. era arândată cu 30—70 fl., astăzi însă valoarea i s'a ridicat la 315 cor. Ér când pôte vre-odată și poporul își per-

mitea luxul de a licita, atunci „vitejii din tufă” i sciau pune astfel de condițiuni, încât pentru ei era imposibilă licitațiunea. Trebile acestea întru adevăr slabe au dăinuit până când subscrișul am ocupat parochia acesta la 1895. Pe acel timp locurile parohiale, ca de regulă, erau în mâna familiei Șimon cu prețul de 233 fl.; deja la prima licitațiune, dând și poporului posibilitate de a pute licita, aceleași locuri s'au urcat la 420 fl., ér ați aduc 960 cor. Acum judece On. public cum am condus afacerile financiare ale parochiei mele!

Aceștia sunt tipetele de durere, acestea sunt ieremiadele d-lor „ascunși sub vëlul întunecimei”, ér nu pretinsele mele sentimente filo-semitice, cu atât mai puțin durerea lor față de biserică și școlă...

Ce privește bârfele tendențioase adresate persônei mele, pe acele le declar de tot atâtea scornituri calumniătoare, vrednice de caracterul celui ce le-a scris. Ér față cu vătămarea reputățiunii mele crescinesci și naționale, cuprinsă în propozițiunea „ofertul era compus de mâna On. d-n Bucur” declar, că ofertul prezentat de arândatorul Löb la licitațiunea realităților bisericesci și școlastice din Sângeorgiul-de-Câmpie, ținută la 2 Februarie 1903, nu a fost nici compus, nici scris de mine în vre-o limbă ôre care. Ér la cas când cineva în mod legal — nu prin povești, nici prin scornituri — ar fi în stare să documenteze contrarul celor declarate de mine, atunci mă oblig a plăti din al meu restul datoriei de 296 corone, ce biserică noastră mai are la „Albina”...

Sângeorgiul-de-Câmpie, la 10 Februarie 1903.

Ioan Bucur,
paroh gr. cat.

Dări de semă și mulțumite publice.

Cu ocașiunea producțiunii dată de „Societatea de lectură română din Râșnov”, Joi în 26 Decembrie v. 1902 (a 2-a și de Crăciun) au intrat, în favorul societății, de la următorii domni:

Ioan Teulescu, protopresb. în Alba-Iulia 2 cor., G. Proca inv. pens. în loc 2 cor. Contribuiri peste taxă, de la domni următori:

Ioan Hamsea, paroh în loc, cor. 1 60 bani. Dr. G. Proca, secretar consist. în Sibiu 1 cor. 60 bani. Const. Proca, par. 80 bani. Iulius Vasiliu 80 bani. Iosif Speidel, negustor 40 bani. Georg Schiel, respicient, 40 bani. N. Patron, birtaș, 40 bani, toți din Râșnov. Vart. Bude, inv. Zărnesci 40 bani. Bratu Tipei, inv. în loc 40 bani. Aron Meșianu, inv. Zărnesci 20 bani. G. Popovici, econom, Stupini 20 bani. I. Ilie 20 bani, Tr. Meșianu, inginer, 20 bani.

Venitul a fost de 212 cor. 46 bani. Substragând spesele de 127 cor. 80 bani, rămâne un profit curat de 84 cor. 66 bani, care sumă s'a adaus la fondul societății.

Frimescă marinimoșii domni, prin acesta căldurôsa noastră mulțumită publică.

Râșnov, 10 Ianuar 1901.

Pentru societate:

Romul Cristoloveanu,
președinte.

George Ilie,
cassar.

Virgil Bude,
notar.

Cu ocașiunea producțiunii musicale-teatrele împreună cu dans, arangiată de corpul învățătoresc din Codlea, Joi în 26 Dec. v. 1902 (8 Ian. n. 1903, a doua și de Crăciun) s'a incassat cu totul suma de 200 cor.

Subtragându-se de aici suma speselor de 159 cor., a rămas un venit curat de 41 corone, care sumă se va întrebunța pentru procurarea de cărți pentru bibliotecă școlară.

Cu acesta ocașiune au intrat următoarele contribuiri peste taxă: 1) I. Sporea inv. Feldiôra 80 bani. 2) G. Taban, inv. Feldiôra 1 cor. 3) V. Creangă 80 bani. 4) G. Todorache, inv. Hêlchiu, 80 bani. 5) I. Vlădărean, Feldiôra 60 bani. 6) Ilie Oana, notar, Țințari 60 bani. 7) Leonte Taus, inv. Țințari 60 bani. 8) B. Bergel, propr. Codlea, 80 bani.

Frimescă marinimoșii domni prin acesta căldurôsa noastră mulțumită.

Codlea, în 10 Ian. 1903.

Corpul învățătoresc.

Literatură.

A apărut:

„Constituțiunea patriei”, seu drepturile și datorițele cetățenesci pentru școlile civile instituite pedagogice, pentru învățatori și privați, de Ioan F. Negruțiu, Blași 1903. Tipografia Seminarului archidiececan. Prețul: 50 fileri.

— „Balade populare” de Avram Corcea. O broșură elegant tipărită de 137 pagini, conține o mulțime de poesii populare, cari caracterizează fantasia poetică a poporului nostru. Aceste poesii s'au cules de autor de la un lăutar din Bănat cu numele „Vicenție Micu”. Prețul broșurei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto. Se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

— A apărut tomul I. din „Novelă” de Vasile Ranta Buticescu. Broșura are 286 pagini și conține istoriôre frumoșe scrise într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor 60 bani plus 20 bani porto. Se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 13 Februarie. „Magyarország” afirmă, că nu numai ofițerii din rezervă ai corpului de armată din Budapesta, ci și ofițerii corpurilor de la granița balcanică au primit ordin confidențial, să fie gata, ca în timp de 24 ôre să pôtă merge la regimentele lor.

Viena, 13 Februarie. O scire oficială din Constantinopol anunță ordinul Sultanului pentru o nouă mobilizare a 15,000 nizamii pe frontiera Rumeliei orientale.

Berlin, 13 Februarie. „Berliner Tgbl.” pretinde a sci, că România a adresat puterilor un memoriu, în care face responsabile pe Turcia și Bulgaria de turburările macedonene.

care și se scurta viață sërmanului badea Constantin cu câte un an. La început credea că e sagă, ba o s'vină mâne, ba o s'vină poimâne, ba s'o fi dus la tîrgul Bêrladului după marfă, ba la Vâslui, ba la Docolina, dér tôte prepusurile acestea nu putură ținea decăt o săptămână și vedînd că nu se mai întorce, badea Constantin își luă feciorii cei mai mari, oe Gheorghie și pe Ioniță, s'el caute pe Costache.

Tôte fântânile părăsite până la tîrgul Bêrladului și până la Vâslui le cercetase nu cumva Costache s'el dat în vre-una de niscai-va tâlharî. Cel puțin decăt l'ar fi găsit măcar mort, tot ar fi fost calea-valea, dér fără s'el scie unde-i, era mai grozav pentru dînsii.

Trecuse patru săptămâni încheiate de când nu se sciea nimica de Costache. Frăsina se cununase de două săptămâni cu Iorgu lui Dimie și el se mutase cu soaru-s'eu în casă. Inima lui Radu pare că-i spunea, că nenorocirea i-a intrat în casă de-odată cu ginerile.

Fel de fel de vorbe erau printre ômenii despre Costache al croitorului, déră mai cu temeii și mai de creșut era aceea, că lui Costache îi fusese dragă tare Frăsina Radului și

că decăt a aflat de logodna ei, s'a dus în lume s'el nu i-se mai afe de scire. Badea Constantin mai ar fi creșut și el vorba asta când a audîto, dér de-odată își aduse aminte de visul lui din noștea când plecase Costache și se înfioră din tâlpi până în creșet. Dinăuntru îi spunea parcă nu sciu cine, că Costache nu l'ar fi lăsat pe dînsul singur și s'el se ducă în lume.

Desnădăjdut se duse pe la salcea cea scorburosă, căntă în scorbura ei și cu vre-o trei bucăți de putregăiți scôse o margine de pălărie veche și cu ele și încredințarea că Costache nu era acolo.

Dintre toți numai cocôna Mariôra, care rămăsese veduvă, căci pe la sfântul Ilie murise cuconul Petrache, bănuia că Costache a vrut s'el mănânce banii, de aceea s'a prefecut că e dus în lume; déră când vedî în ziua de sfântul Dumitru des de dimineță pe badea Constantin pe pörtă și când ajunse la scară își scôse căciula, și un sărut mâna, deschise punga lui cu băieri legate de gât, scôse din ea o petecuță, o deslegă și numără din ea opt zimțisorî de aur în palma cocônei Mariôrei, îi porni șirôie de lacrimi din ochi și dișe:

— Cum a vrut Dumnezeu să nu mai fie nici cel care a dat nici cel care a luat parralele.

— Matală cucônă Mariôră, te mângăi că măcar vești unde e îngropat cuconul Petrache, dér eu nici atâta mângăiere nu am pentru Costache al meu.

Cinstea moșneagului schimbă tôte gândurile cucônei Mariôrei, cu ochii plini de lacrimi intră și ea în casă, aduse înscrisul, îl dădu moșnegului și povestia la mulți cu mirare despre așa ômenii cinstiți.

O singură nălejde mai era în inima lui Constantin Croitorului, aceea că pôte Costache s'el fi dus în Bacău la meșteru de la care învățase el ciobotăria.

Era cale de cinci poște de la Limbăesci la Bacău și opt deluri de tăiat de-a curmezișul, și cei șapte-deci de ani trecuți ai lui badea Constantin erau greu de purtat în vreme de iernă atâta cale, dér ce nu face dorul de părinte pentru fecior? De aceea aștepta să trecă numai Sfinții Voivođi ca să plece la Bacău, căci d'el era hrumul bisericeii satului și apucase ei la ziua aceea să fi- toți pe acasă, s'el se adune la

biserică și să ducă fie-care ce pôte și ce-l lasă inima.

Spre sfinții Voivođi badea Constantin bătuse o sută de mătânii, rugându-i s'el lumineze, d'el și-o pôte găsi feciorul.

Era plină ograda bisericeii de lume din satele Vlădesci și Limbăesci. Un frumos sôre de tómnă începuse a topi bruma de două degete ce căduse din belșug în acea noște. Se întinsese mesele, vre-o câte-va polobôce cu ceșurile la ele slujau să se împartă vinul din ele de sufletul răposăților și de ziua sfinților Archangheli.

Pe drumul de dincolo de p'rau treceau opt cară de ale Căpușenilor cu despicături de fag la tîrgul Bêrladului, și în dreptul bisericeii se opriră.

— Măi ômenii, strigă un glas puternic, ce s'el s'el să fi fost al lui Năgăt pădurarul, spuneți lui badea Constantin Croitorul să se ducă acasă, că i-am adus pe Costache. Ca un flăcău de două-deci de ani plecă moșneagul, și după dînsul feciorii și nurorile lui și o puseră de nepoți, cu pașii spornici o tăiară cătră Limbăesci.

Galben, cu ochii duși în fundul capului, slab, scofălcit, cu fălcile încheștate, im-

Slăbirea credinței.*)

(Fine).

Dér nu numai partea rea s'o căutam, ci să scotem la ivelă și partea cea bună, și să încercăm a arăta câte-va din mijlocele prin cari se poate consolida în popor tăria credinței în legea și tradițiunile lui strămoșesci.

Sunt preoți și învățători buni, vrednici într'adevăr de numele ce-l purtă și conscii de chemarea lor. Aceștia sunt adevărații păstori și luminători ai poporului. Prin cuvânt și faptă, prin exemple și purtare, ei știu și pot întări poporul în credința strămoșescă sunt în stare să-l alipescă strins de biserică și de aședemintele ei, pot face lucruri mari cu el. Ei luminează turma lor, ca și lumina care întunericul.

Amvonul e locul de unde preoții noștri împartă poporului sfaturi folositoare, să-i pună la inimă binele obștesc, să-i înalțe evlavia și să-l consolideze în iubirea cătră tot ce constituie binele și fericirea lui.

Dér preotul și învățătorul care e pătuns de adevărata lui chemare, nu numai de pe amvon și de pe cateedra, ci și afară de biserică și școlă trebuie să fie păintele lui adevărat.

Orî unde cere necesitatea și momentul, el va ști să sară în ajutorul poporenilor săi, ici mângâindu-i în necazuri și în luptele vieții, colo ajutându-i cu un sfat bun, cu abaterea lor de la căile greșite, cu păzirea lor de cursele primejdioase ce adese i-se pun de rău voritori.

În opera această sublimă nu e de ajuns însă ca numai preoții și învățătorii să-și facă pe deplin datoria. Trebuie ca și oamenii cu carte din mijlocul poporului să fie pătunși de adevăratele principii creștinesci, se propovăduescă tot ce poate fi în interesul înaintării morale și materiale a țărânilor noastre. Numai atunci se va putea, ca lumina ce o împrăscie școlă și biserică, să crească și se aducă rōde binecuvântate. Să se ferească oamenii noștri cu carte din mijlocul poporului a urma exemplul acolora, cari uitându-și de ei și de binele obștesc, dic: „beți și mâncați frații r, căci raiul nu e în ceri, ci pe pământ.“ Astfel de oameni fac gură mare și ispravă puțină, sunt lipsiți de orî-ce ideal și nu vâneză decât după deșertăciuni vremelnice.

* A se vedé nr. 3 de Duminecă al „Gaz. Trans.“ din 1903.

Să vă feriți de astfel de oameni, cari nu vă sunt nici binevoitori nici nu se însufleșesc de nimic sfânt, ci și trăiesc viața fără nici o țință și fără a fi pătunși de simțământul datoriei cătră cauza cea mare a culturii și progresului poporului.

O mare și grea răspundere au preoții și mireni luminăți, cari trăiesc în mijlocul poporului, față de creșterea tinerimei noastre. Tinerimea de azi fiind bărbații de mâne, ea trebuie crescută mai înainte de tōte în spiritul frumōselor învățăturî ale biserice și a tradițiunilor naționale. Direcțiunea ce i-se dă azi acestei tinerimi, va forma drumul ei în viață. Bun va fi drumul, dacă bună este direcțiunea, și scopul la care ținim va fi atins indoit mai curând atunci, când tinerimea noastră, formată după modelul virtuților creștinesci și naționale, nu va devia din calea ce i-au arătat-o părinții și binevoitorii ei.

Multe s'ar mai pute dice la acest obiect, precum multe s'au și dis, eu însă mă mărginesc la atăta, dorind din inimă celor chemați a conduce și sfătui nemijlocit poporul, ca să aibă mângâierea a se bucura odată vedându-și intrupate ideile bune ce le-au propagat și le propagă în mijlocul poporului. În starea politică asuprită în care se găsește astăzi națiunea și biserică noastră, arma cea mai puternică de apărare în contra ispitelor și neajunsurilor de cari mereu suntem încercați, nu este și nu poate fi alta, decât cultivarea și consolidarea credinței în isbândă cauzei sale drepte și strinsa alipire cătră aședemintele ce le-a moștenit de la părinții noștri, iubirea de limbă și de lege și însufleșirea pentru tot ce ne poate garanta un viitor mai bun.

G.

Cum s'a serbat în Iași Boboteza în timpul lui Vasile Lupu Vodă.

— 1647. —

În anul 1647, după vechiul obicei toți episcopii Moldovei în frunte cu Metropolitul țării, se adunară la scaunul metropolitan din Iași, unde cu tămăie, aghiasmă, cu sarutatul crucii și cu alte asemenea ceremonii, aduseră nrări lui Vodă, poftindu-i ani mulți și fericiți.

Ceea-ce este mai însemnat și mai interesant pentru noi, este faptul, că în acel an, nu numai clerul țării, ci și preoții de la biserică catolică din Iași au serbat Iordanul său Boboteza, împreună cu clerul nostru, urând lui Vodă ani mulți cu fericire.

Etă cum povestese episcopul catolic Bandinus cele ce s'au petrecut atunci:

„De la biserică parochială catolică a plecat o procesiune. În fruntea procesiunii mergea 12 copii îmbrăcați ca ingerii. În urmă apoi venia corul preoților. După dășii cei trei erau încoronați, reprezentând misterul festivității. Doi copii purtau sōrele și luna, tăiate din lemn. Sōrele aurit, răspândea raze strălucitoare, tot asemenea fața plină a lunii argintie, împodobită de nețeți noursă, strălucea ca o coronă; doi copii țineau scuturi cu însemnele domnitorului și ale țării, așezați înaintea tronului domnitorului în fața boierilor. Sōrele și luna, servitoare a prea fericitei feciōre, țineau icōna ei, sōrele spre răsărit, luna spre apus se mișcă. Feciōra Născōtōrea de Dumneșu arată pe copilul Isus la magi, spre a-l adora. De-asupra icōnei lui, strălucea o stea, care se întorcea cu o mișcare circulară.

Între acēsta, noi apropiindu-ne, domnitorul s'a ridicat de pe tron și cu capul descoperit, stând în picioare, a primit binecuvântarea noastră, orațiunea și stropirea cu aghiasmă, și a sarutat crucea. Aceștea terminate se începura parada astfel. Un copil de 7 ani, îmbrăcat ca inger și ținând pe umăr icōna Născōtōrei de Dumneșu purtând o coronă pe cap, cânta romănesc: mărire întru cei de sus lui Dumneșu. Un parinte jesuit făcu o cuvântare în latinesce, cu urări pentru Domnitor.

Un copil de 8 ani, eșind în fața lui Vodă și a boierilor, spre minunea tuturor, continuă salutarea părintelui. Apoi înaintă un copil de 12 ani, carele peroră în romănesc. Vodă ridea cu voie bună, ér Metropolitul cu Vlădicii, fōrte ades diceau amin, amin! Alți copii urmați și rostiră în latinesce și romănesc, poftind lui Vodă auspicii voioșe.

Acēstă urare plăcu întregii nobilimî curtene, dér mai ales lui Vodă, care nu întorcea ochii de la copiii, cari recitau, și privi până la sfēșit tot, acum zimbând, acum aprobând din cap. Apoi ordonă slujbașilor săi boeri, să se dea la toți vin, în cupe de aur, și să se împărțescă și bani. Acēstă solemnitate a impresionat mult pe popor, care a urmărit procesiunea până la biserică.

Apoi tot Bandinus ne șune cum s'a petrecut și serbarea ortodoxă a Bobotezei, care a avut loc a doua zi în chisul următor:

„A doua zi de Boboteza asistă însuși Domnitorul cu soția, fii și tōtă curtea sa. Domnitorul ședea într'un tron întors cu fața spre răsărit. Ceremonia se petrecea într'o curte largă și deschisă, pregătită anume, și aflătoare afară de porțile scaunului metropolitan. Spre nord și răsărit, de la locul lui Vodă, era cēta preoților, călugărilor și cântăreților. La dreapta lui Vodă spre mlașă-ți, mai aproape de curte, stătea prefectul cu cei doi soți de ai lui, al doilea și al treilea; lângă tron înderșit, trei purtători de arme, ținând unul sceptrul strălucind de pietrii scumpe, altul spada, al treilea gladiul cu două tășuri. După acēsta veneau 10 arcași, în urma acestora 100 de pușcași pedestri. La 5 pa-i de la tron, spre dreapta, stătea logofetul său marele cancelar, hatmanul, judecătorul domniei, și alți fruntași stăteau în ordine după vred-

nicia lor, cu capul gol. Pe toți acēștia îi încunjurau 40 de arcași și 200 pușcași pedestri; spre apus, între tronul lui Vodă și al dōmnei, stăteau 100 de ieniceri.

Lângă Dōmna, soțiile boierilor mari, îmbrăcate în matase, strălucind de brățări și sălbi. După acēștea, în rēnduială, spre nord, 30 de arcași, împrejurați de 200 flintași pedestri. Înderșitul tuturor acestora era armata, 10.000 de călari, dér atunci pedestri. Călari nu stăteau decât 160 de dragoni înderșitul boierimeii. Pe laturile răsăritene și meridionale, erau înșirate deosebite icōne și sfinți, printre cari ca printre nise cortine se vedeau trîmbițașii, timpaniștii, diversi flierași, cântăreți de lire și alți cântăreți de alte instrumente. Pe toți acēștia îi încingeau 1000 de pedestrași cu pușci. Cealaltă mulțime de omeni trecea peste 20.000.

Pe locul ceremoniei era o masă cu un vas de argint aurit și 6 candelabre tot de argint. Al șeptelea îl ținea un băștan al lui Vodă lângă masă. Mai erau două căfi pline cu apă pentru aghiasmă, cu câte 15 candelabre de lemn în jar, pe picioare înalte aședate. Metropolitul purta pe cap o coronă ducală lucrată artistic, întregă de aur. O cruce mare de o palmă și ceva, lucrată cu minunăță artă din verde safir, strălucind de aurul care îi încadra marginea, strălucea în mână metropolitului. De la locul lui Vodă, primul loc îl ocupă metropolitul, apoi veneau episcopii de Roman, de Rădăuți și de Huși, și după acēștia episcopul Bandinus, care ne povestese acēsta. Marerau și alți episcopi străini, cari fiind isgoi niți de Turci, se refugiara în Moldova.

La locul unde se făcea parada, Metropolitul tāmăia pe Vodă, pe fii lui și pe soția lui, după acēsta se ceti evanghelia și se binecuvântă apa, când atunci se slobodiră tunurile. Îndată apoi metropolitul stropi cu aghiasmă pe Vodă, pe fii și pe soția lui, precum și pe boerii țării.

După acēsta se aduseră 24 de cai de rasă, din grajdurile curții, în sunetul trîmbiței și al timpanelor, pe cari metropolitul îi stropi de asemenea cu aghiasmă.

Terminându-se acēstă ceremonie, metropolitul împreună cu Vlădicii se duseră la palat, unde au fost primiți și ospetați din belșug, ér episcopul Bandinus cu cei 12 copii, cu cei trei crai și cu icōna Născōtōrei de Dumneșu, se întōrse la parochie, cântând pe romănesc și latinesce, fiind urmați de o mare mulțime de omeni.

Scris'am acēștea, ca să se vadă obiceiurile ce erau mai de mult în țera noastră: Cum cu timpul tōte s'au schimbat!

Teodor T. Burada.

Oșele în agricultură.

În cele mai multe case nu se dă nici o atențiune oșelor ce rămân de la bucoătărie, deși ele anume preparate, ne dau un îngrășământ (gunoiu) escelent pentru tōte plantele noastre cultivate. Cu deosebire le vom folosi în grădini la legume și la pomii tineri, cari ne vor pune în uimire prin dezvoltarea lor repede, în urma îngrășării pământului cu ele. Întregi său chiar sfărîmate, se descompun fōrte încet în pământ,

brăcat cu tōte straiile cu care plecase, dōr' că în a n'o avea pe cap și botinele în picioare, Costache sta întins pe pat cu capul spre pārete. Pieptul dōr' că se ridica și se scobora, mai putea dovedi, că Costache mai are într'ēnsul un dram de viață. O tusă dēșă cu o flegmă amestecată cu plēvă și după dēșă un hōrcăit ca de cea de pe urmă resufire se repeta aproape din minut în minut. Din când în când închiderea ochilor lui Costache și fixarea lor pe cei ce îl încunjură, lăsa a se ghici că recunōșce că este între ai săi.

Spunea Gheorghe Găță că i-au povestit Capușenii cum l'au găsit în aria lui Chirciu lângă șura cu paie, că îl lătra un căne al lor, și că-i erau degetele de la picioare degerate.

După indemnul unora se hotărîră să-l scalde. Îl desbrăcară ca pe un cătavru. Pe amēndouē spetele cămașa putredită rămăsesse lipită. O îngălbēnăță pronunțată pe pânza de fuor a cămeșei, făcea a se bănui că urme de lovituri puternice ce au scos chiar sânge, făcūră ca cămașa așudată să se lipescă și să putredescă pe piele. În pērul lui cătră cēfă gāsiră sânge închegat și înegrit. Nu mai rămănea îndoiala, că o încetare de omor se făptuise asupra lui

Costache, dér el nu mai putea vorbi acum, el numai putea șpune pe ucigașii lui, chiar de i-ar fi cunoscut.

Învățătorul satului îi sfătuiră să gătēscă o ciorbă de găină și să-i dea câte puțin, întâi ca o lingură de masă, cu lingurița de dulceți; peste un ceas ca două linguri, peste două cēsuri patru linguri și tocmai a doua zi se i dea cât o putea mânca; că de i-or da mult de-odată, îl omōră.

Nici-odată în viața lui nu ar fi ascultat nici pe protopop badea Constantin cu atăta evlavie ca cum a ascultat pe învățător atunci și i-a urmat sfaturile întocmai.

A doua zi Costache vorbi puțin, sarutā mână lui tată-sēu și pe frații lui și adormi spre a se scula tocmai a treia zi diminița.

Degetele de la picioare erau o rană, degerase de bruma de la 7 spre 8 Noemvrie, căci erau gōle și nu le putuse învăli.

Costache putea acum să vorbescă, le șpuse cum în dreptul ariei lui Chirciu eșise înaintea lui patru flăcăi cu țigările aprinse și că îndată ce a trecut de dēșii, unul i-a pus paltonul pe cap și ceilalți au început al croi cu parii. Șcie că l'a lovit unul la cap și de atunci numai șcie ce s'a mai întem-

plat cu dēnsul. S'a treșit nu șcie cât de tārșin după asta îngropat în paie și cercă să iēsă, dér nu mai avea putere. La unii omeni pe cari îi cunoscușe după voce le șpunea ce au vorbit și cu cine erau când trecuseră pe la aria lui Chirciu, căci era chiar lângă drum și că el strigase dinlăuntru, dér nu l'a aușit nimeni. Mai șpunea, că șcie când Chirciu a adus în două zile de arēndul și-a clădit un stog cu cioanul de păpușoi.

Rēnduri, rēnduri omenii din sat și de prin prejuri venise să vadă pe Costache și aușindu-se, că a înviat și că vorbeșce, întrau și eșiau ca la comedie din casa Croitorului.

Bărbații diceau, că numai sfinții Voevođi au făcut minune cu Costache de l'au înviat din morți, că mort fusese după cum șpunea el, ér femeile și mai ales babele diceau, că o trăit atătea zile fără mănecare, că badea Constantin era om milos, am mănecat mulți în casa lui și că ingerii duceau mirosul mănecărilor la Costache și cu mirosul acela și-a putut ținea el zilele atătea șeptēmăni fără mănecare.

Din tot satul numai Iorgu lui Dimie nu venise la Costache, chiar din țina de sfinții Voevođi, cum a aușit de gāsirea lui

Costache a plecat și a stat mai bine de o lună și căud a venit înapoi șpunea, că l'a chemat Grecul la Galați cu cocotelele și că i-a mai dat ceva bani pentru cumpărături de pāne.

Trei șeptēmăni și mai bine Costache nu s'a putut scula din pat, atāt fusese de slab și de istovit. Întēmplarea cu dēnsul se lășise și omenii legei cercănd să descopere o crimă, veniră să cerceteze pe Costache, dēcă cunōșce pe cei ce au voit să-l ucidă. Costache răspuse că îi cunōșce fōrte bine, dér că el nu vrea să-i șpună și-i lasă că le-o plăti Dumneșu.

Nici badea Constantin, nici frații lui Costache nu putură scōte din gura lui alt decāt: „Lasă-i să le plătesc Dumneșu“.

După cocotele care le făceau omenii, cam șese galbeni chelnuise Iorgu lui Dimie cu nuna și logodna, atāt cât șpunea Costache că avea la dēnsul când l'au băgat în paie.

Se sculase Costache, umbla prin sat, venise vara, era sănētos, nu-l mai durea nimic, dér nimeni nu a mai văđut roșăța în obrajii lui Costache și puterea dinaute dicea el, că simte că n'o mai poate căpăta

(Va urma).

asa încat ar trebui să așteptăm ani de zile până ce se potă fi folosite de plante. Un mijloc simplu de a preface oșele în praf, care se topește ușor în pământ, este următorul: peste un strat de oșe ca de 10—15 cm. grosime așezăm un alt strat tot așa de gros de var ars, însă nestins în amestec cu cenușe, peste acesta vine ărași un strat de oșe, apoi var cu cenușe, și așa mai departe. Grămada se va uda din timp în timp cu apă; leșia formată din cenușe și var va lua oșele în câte-va săptămâni, așa că le putem sfărâma cu hârlețul. Grămada trebuie să fie în continuu umedă. La un jugăr este în deajuns 5—10 h-cti. din acest îngrășământ, pentru a-ne da rezultate bune. — (B. E.)

O ingrozitoare crimă comisă în Rusia asupra unei fete supuse române.

Cetim în „Cronica“:
Diarele ruse, care ne sosesec, sunt pline cu descrierea unei crime odioase comise la parchetul și poliția rusă asupra persoanei unei supuse române. Vom povesti faptele, după cum sunt descrise de marele și autorizatul diar rus „Petersburgskie Wiedomosti“.

În numărul 164 al acestui diar, sub iscălitura principelui Michail Andronicoff, cetim următoarele:

„Într-o corespondență din stația C. F. Tichoretska cetii descrierea gróznică a unui fapt odios; acolo se povestea, că un jude de instrucție d-l Puzepp și-a ales printre călătorii C. F. pe o fată frumoasă, Tatiana Zolotova, supusă română, care călătorea spre Charcow, și ascunzând în bagajul fetei o sabie și o umbrelă, a arestat-o și a violat-o, după ce și-a satisfăcut pasiunea de bestie, a dat-o pe mâna soldaților, străjeri, care la rândul lor s'au năpusit asupra nenorocitei victime și nu s'au mulțumit cu atât, ci o vindea Cazacilor pentru 40 copeici. Nenorocita fată pentru a scăpa din mâinile acestor sălbatici ruși, s'a sinucis. Muncitorimea din stație aflând despre cele întâmplate, s'a resculat și a năvălit asupra soldaților, voind să-i linșeze, a trebuit să intervie armata pentru a scăpa pe sălbaticii.“

După aparițiunea acestei corespondențe, care a produs o enormă impresiune în Rusia, a apărut un comunicat al ministeriului de justiție în care se confirmă faptul arestării supusei române *Tatiana Zolotova*, der se adaugă, cumcă fata era prostituată și a voit să fure o sabie.

„Voind să mă incredinez pe personal cum s'au întâmplat lucrurile, am plecat la fața locului și făcând o anchetă conștientă, am descoperit că cele denunțate opiniei publice de diarul „Petersburgskie Wiedomosti“ nu numai că sunt adevărate, der că cele întâmplate s'au petrecut într'un mod și mai infam, și mai sălbatic. Se pôte dovedi, cumcă Zolotova, supusă română, deși o străină, care călătorea pe calea ferată, nu numai că a fost arestată simulându-se furtul unei săbii, nu numai că a fost violată de zecimi de soldați în frunte cu un judecător de instrucție, der că nenorocita străină a fost torturată până n'a murit, ăr apoi, spre a cocoloși crima comisă, a fost omorâtă, turnându-i-se pe gât acid carbonic. Corpul nenorocitei fete a fost acoperit cu vinătăi, urme de unghii și dinți.“

„Am stabilit cumcă nenorocita Zolotova n'a fost o prostituată, der că a avut în viața sa un roman, ceea-ce nu dă drept ministerului de justiție de a numi pe nenorocita victimă cu numele de prostituată.“

„În fine, sunt dator a mai adăoga, că parchetul a luat tóte măsurile pentru a ascunde odiosul adevăr și a scăpa pe criminali, astfel lucrătorii de pe C. F., care s'au

încercat de a scăpa pe nenorocita străină din mâinile călătorilor, au fost concediați și goniți din localitate.“

Astfel descrie prințul M. Andronicoff cele întâmplate, declarațiunea sa a apărut în marele diar rus la 16 Ianuarie, ără a doua zi chiar, adecă la 17 Ianuarie, ministerul de justiție a dat următorul comunicat, care este, prin urmare, al 2-lea cu privire la crima comisă:

„În numărul de la 16 Ianuarie al diarului „Petersburgski Wiedomosti“, de sub direcțiunea principelui E. E. Uchtomski, și sub iscălitura principelui M. Andronicoff, s'au tipărit nisece fapte privitoare la arestarea și mórtea supusei române Tatiana Zolotova, contrare cu totul celor descoperite de către parchet, de aceea ministrul de justiție, crezând necesar a afla tot adevărul, orânduiesce o nouă cercetare juridică a parchetului, cu care însărcinează pe judele de instrucție pentru afaceri de mare importanță (vajnim delam) a parchetului din Petersburg, pe d-l Burzeff, precum și pe procurorul Covalevski. Resultatul anchetei se va publica spre sciința tuturor.“

MULTE ȘI DE TOTE.

Luptă cu lei.

Menageria din Craiova a fost de curând teatrul unei înforătoare lupte cu nisece lei scăpați din colivie.

Înainte de reprezentație, personalul de serviciu făcea curățenia cuscelor, în care sunt ținute fiarele sălbatice.

Cinci lei fusese scoși de imblânditor din colivia lor și închiși în arenă, care e și ea îngrădită cu un grilaj de fier.

Întăritate de o servitoare, fiarele s'au repezit la ușa grilajului și au doborât-o. Înghășând pe imprudenta, i-au sfășiat fața, spărgându-i cu ghiarele un ochi.

Alarmat de țipetele victimei, imblânditorul sări în arenă.

Se încise o luptă teribilă între lei și dresor. Acesta și-a ales cu trupul sfășiat.

La un moment dat, fiarele s'au încercat să-și facă drum să iasă în stradă.

Poliția avisată, a trimis de urgență la fața locului un detașament de gendarmi cu armele încărcate.

Cu mare greutate, trei dintre lei au fost nevoiți să reîntre în colivie, ăr ceilalți doi fură siliți să-i urmeze numai prin focuri de revolver.

Victimele care au scăpat de mórte ca prin minune, au fost transportate la spital.

Calendarul săptămânei.

FEBRUAR (1903) are 28 zile. FAUR.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	2 † Intimp. 0-Jui	15 Faustin
Lun.	3 Sf. Simeon	16 Iuliana
Mart.	4 C. pâr. Isidor	17 Simeon
Merc.	5 Sf. Mart. Agata	18 Susana
Joi	6 Pâr. Vucol	19 Conrad
Viner	7 Sf. Part. și Luca	20 Elefter
Sâm.	8 S. Teodor și Strat.	21 Eleonora

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

La antreprenorul
Ioan Leucă din Rotbav,
se primesce
3 ucenici români.
Vara la zidire și erna la timplărie.

3-3.(894)

Nr. 74—1903.

PUBLICAȚIUNE

Comuna orășenească Brassó are de scop de a restaura casa pãdurarului din Strada castelului nr. 69 cu suma de 1647 coróne 22 fieri, ără casa pãdurarului din Paji te a o zidi cu suma de 4140 cor. 97 fieri

Spre acest scop se va ține licitațiune cu oferte în 2 Martie 1903 la 10 ore a m. în cancelaria oficiului economic orășenesec.

Planurile de zidire și condițiunile se află în localul oficiului economic orășenesec, acolo le pôte lua în vedere tot omul.

Brassó, în 3 Februarie 1903.
841,2—2 Oficiul economic orășenesec.

Anunț de licitație.

În 23 și 24 Februarie st. n. se va vinde cu licitație în localul casei de zălog de la orele 8—11 a. m. și 2—4 ore p. m. obiectele amantate în luna lui Decev 1901 și Ianuarie 1902 până inclusive cu Nr. 1845—1902, a căror termin au expirat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt giuvaericele, ciasornice d'aur și argint și alte scule de a ramă, cioae, cositor, fanele, haine bărbătesci, femeesci, cisme, ghetes ș. a.

Vendărea se face cu bani gata. Răscumpărarea seu înoirea amanetelor se pôte face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vendării cu licitație nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 28 Ianuarie 1903.
Oficiul casei de amanete din Brașov.
830,3—3.)

AVIS!

Onoratul public, prin aceste rânduri este încunoscintat, că fiul meu Nicolae dispărând din casă și din meseria mea de măcelar, nu are drept a încasa din pretensiunile mele, de altă parte declar, că nu voiu plăti din datoriile fiului meu, nici un filer.

Brasov, 1(14) Februarie 1903.
Neculae G. Furnică,
măcelar.
(850,1—1.)

Pianino

negru, elegant adjustat, sunet minunat și un clavier englezesc pentru concerte cu repetiție mecanică duplă sunt de vendare foarte ieftin.

(851,1—4.)

Strada Vămei 7, (etagiul I.)

„SANTENICUM“

este un renumit **ELEXIN** preparat din ierburi medicale din Italia căldurosă. S'a introdus acum și în Germania

Medicament escelent pentru întărirea stomacului cu deosebire mijloc preservativ contra suferințelor de stomac, care provin din digestiune grea. Forțe folositor la suferințe de slăbiciune, anemie, dureri de cap și stomac, indispoziții, lipsă de apetit (causat de catar de stomac), constipație, digestiune rea și dureri hemoroidale. (766,5—18.)

Prețul unei sticle 1 cor. 20 bani.

De vendare se află la farmacia d-lui JULIUS HORNUNG, la FRIEDRICH STENNER farmacia „la Leu“, în Brașov, și la d-l A W LINGNER în Sighișóra.

Representant general: Friedrich Dillmont, Budapesta.

N. 32—1903.

of. par. gr.-cath.

Publicațiune de licitațiune minuendă!

Pe basa planului, a preliminarului de spese și a condițiunilor de licitare aprobate de Ven. Consistor epp. gr.-cat. de Gherla sub Nr. 2460—1902 și 767—1903, prin această se publică concurs de licitațiune minuendă, pentru clădirea unei nouă biserici rom gr.cat. în parochia Rodna-nouă (B Naszod) sub prețul de 91.596 cor 55 filleri, pe ziua de 2 Martie 1903 st. n. la 9 ore a m.

Doritorii de-a licita, pot până la acel termiu să-și facă ofertele în scris, împreună cu vadiu de 5%, cu declararea, că cunosc și se supun condițiunilor de licitare. Planul preliminarului de spese și condițiunile se pôte vedea la subscrisul oficiu.

Oficiul parochial gr.-cat.

Rodna-nouă (Uj-Radna), la 4 Februarie 1903. (posta: Ó-Radna).

Pamfiliu Grapini,
preot gr.-cat.

842,2—2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

O casă de vendare.

Casa din Elumena în Strada Spitalului nr. 2, în colț, cu 3 odăi, bucăterie etc. este de vendare din mână liberă.

Informații se pot lua tot acolo.
3-4.(898)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Spirit denaturat

din fabrica de spirit a firmei Friedrich Czei și fiu, care are escelentă putere de iluminat și e forțe cu spor, se capetă cu prețul zilei în depositul de ape minerale la

Wilhelm Dresnandt,
7-12 Strada Vămei Nr. 23.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DEPOSIT ! **DEPOSIT**

de articole igienice. ! de mărfuri de gumii din Paris.

J. REIF Specialist, VIENA

I., Brandstätte 3.

Prețuri curente în coverte închise franco și gratis

Trimiterea în provincie cu Rambursă.
Discreț la K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Pentru
Sesonul de bal
au sosit un asortiment mare de
NOVITĂȚI.

Crêpe de Chine brodate
și Robe de Mousselin,
mai departe Peretule și Robe cu fluturi Gaze,
Crêpe de Chine și Mousseline, în tóte colorile și
cu tóte prețurile.

Pentru alegerea Novităților este un despărțământ separat luminat electric peste zi.
Noastre pentru provincie se trimit la cerere.

Magazin de mătăsărie
Szénásy, Hoffmann & Cie.
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Erdélyi Természetes-Asphalt-Gyár | **Fabrica de Asphalt-Natural-Transilvană**
Brassó. | **Braşov,**
 Biroul Strada Michail-Weiss nr. 6. Fabrica în Noa,
 primesece
 ori-ce fel de lucrări cu Asfalt, Trotoare drumuri, curţi, ganguri, magazine etc. **Uscarea părăşilor jilavi** etc. cu prima asphalt natural.

3-3.(881)

Cine doreşte să aibă un costum bun, elegant şi trainic acela să facă cumpărătura necondiţionat la

HANS FIELES

in Braşov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află tot-deuna un **asortiment mare de stofe**

de **Loden-Tiroles** neintrecut de durabile, precum şi

Stofe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. **Kamgarn negru, Peruvians** pentru **costume de salon şi fracuri.**

La dorinţă pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil şi fără scăderi.

Recunoştinţe numeroase.

Mă rog de a visita **Magazinul meu**, fără a fi silit la cumpăratură.

Hans Fieles,

Strada Vămei nr. 13.

(754,20—20.

Măstre se trimit cu bonificarea spesei poştii.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiţă este provădută cu marca de apărare a lui **A. Moll** şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz** de **A. Moll** în contra greutăţilor celor mai cerbicioase la **stomach şi pânţec**, în contra căreilor şi acrelei la **stomach, constipaţiunii cronice**, suferinţei de **ficat, congestiunii de sânge, haemoroizidelor** şi a celor mai diferite **bôle femeesci** a luat acest medicament de casă o răspândire, ce resce mereu de mai multe decenii încôce. — Preţul unei cutii originale sigilate **Corône 2.** —

Falsificatiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi **sarea** este foarte bine cunoscută ca un **remediu popular** cu deosebire prin tias (frotat), alină durerile de **goldină** şi **reumatism** şi a altor urmări de **reclă.** Preţul unei sticle originale plumbate, **Corô** e 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea raţională a **pelei**, cu deosebire pentru **copii şi adulţi.** Preţul unei bucăţi **Cor.** — 40 (cinci bucăţi) **Corône 1.80.** Fie-măre bucată de săpun, pentru copii este provădută cu **marca de apărare A. Moll**

Trimiterea principală prin

Farmacelstul A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră **anunit** preparatele provădute cu iscălitura şi **marca de apărare a lui A. MOLL.**

Depozite în Braşov: la d-nii farmacişti **Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter** şi eugros la **D. Eremia Nepoşii, Teutsch & Tartier.**

Săpun SCHICHT.

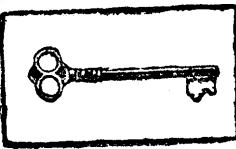
MARCA:

Cerbu sau Cheia

Săpunul cel mai bun şi cu spor

şi prin urmare şi cel mai ieftin.

Nu conţine ingrediente străine vătămătore.

Se capătă pretutindenî

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht“ şi una din mărcile sus indicate.

85—40.(725),

Mare deposit de Pânzărie a lui Benedict Schroll.

Se vinde cu bucata, cu preţul de fabrică, per cassa se dă sconto de 8%.

FRAȚII ȘIMAY

Braşov, Têrgul grăului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese; deposit de **ALBITURI** şi **PANZERII** de masă; asortiment bogat de **Confecţiuni** pentru dame, **articole de modă**, indigene şi străine.

Se primesc comande pentru **vestminte de dame şi bărbaţi**, care se vor executa cât se pôte cu gust, solid şi punctual, cu **preţuri moderate.**

Deposit mare de **Pânza de Olanda** şi **Pânzături** **calitatea cea mai bună.**

Mare asortiment: de **COVOARE** şi **CUVERTURI.**

Cele mai nouă şi mai moderne **Perdele de dantele** şi **lână.**

Pentru morburî de stomac!

Celor ce prin recă, înbuibare, mâncări greu de mistuit, ferbiuţeli, prea reci, sau viaţa neregulată şi-au trat un morb de stomac şi anume:

Catar de stomac, căreii, dureri, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulţi ani cu efect tun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente şi vindcătore cu vin bun, întăreşte stomacul şi organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, şi ajută la formarea de sânge sănătos.

Fo osirea vinului de burueni delătură morberile de stomac deja la început De aceea se se folosesc de timpuriu. Simptome ca: **dureri de cap, răgăală, grătă, slăbiciune, vomare**, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni

Constipaţiă şi urmările ce: **neastimpăr, colică, bătăie de inimă, insomnă** congestiune la **ficat, sulină, hemoroide**, se delătură în-

trebuţând vinul de burueni. As-menea curăţă din stomac materii sricăcioşe prin eşirea usoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feţei, anemia, debilitatea provin adese-

ori din mistuire rea şi din dispoziţia lornăvicioasă a **ficatului.** Persone cari pătimesc de **lipsa de apetit, nervositate, dureri de cap, insomnie, tângese** cu încetul **Vinul de burueni** dă impuls puterii de viaţă, **Vinul de burueni** excită **apetitul, ajută mistuirea şi hrănesc**, mişcă **prefacerea** substanţelor, alină **nervii excitati** şi produce **vioiciune de viaţă.** — **Muţime de scrisori** de mulţumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capătă în sticle a 3 cor. şi 4 cor. în farmaciile din: Braşov, Săcele, Cristian, Răşnov, Codlea, Ținţari, Holchiu, Bod, Feldiôra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolez, Kovászna, Beresnyô, Sepsi-Szt.-György, Bôlön, Nagyajta, Baroth, Miklo-vár, N.-Baczon Zsombor, Darocz. Homorod, Kôhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Bâránykut, Boldogváros, Boholez, Szásztukos, Bethlen, Sárkány, Almásmezô, Zernest, Törôsvár, Vajdarecse, V ila, N.-Sink, Aiud, Pantic-u, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben şi în tôte farmaciile din oraşele mici şi mari din Ardeal şi din ţerile străine. — **Farmaciele din Braşov:** a d-lor **Heinrich G. Oberl, Victor Roth, Eugen Neustädter** la „Ingerul păzitor“, **Ferdinand Jekelius** la „Speranţa“.

Trimitte 3 seu mai multe sticle cu preţurile originale în ori şi ce localitate din Austro Ungaria.

Se se ferescă de imitaţie.

Cereţi anume Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roşu 2400, sirop de frăgî 1500, sirop de cireşe 3200, fincen. anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmus aa. 100. Aceste părţi constituit ve se se amestece.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porţii Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aşedământul seu de înmormântare bogat asortat în cari tôte obiectele, atât sortele mai de rând, cât şi cele mai fine, se pot căpăta **cu preţuri ieftine.**

Comisiune şi **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal** şi **imitaţiuni de metal** şi de **lemn de stejaru.**

Depou de **cunni** pentru **monamente** şi **plântici** cu preţurile cele mai moderate.

Representanţã de **monumente de marmură**, carē **funebre proprii cu 2 şi cu 4 cai**, precum şi un **car funebru** vênêt, pentru **copii**, precum şi **cioclii.**

Comande întregi se execută **prompt şi ieftin**, ia u asupra-mi şi **transporturi de mörţi în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

2—*